

Siedem Zborów w Azji (Mniejszej)

Obj. 1:4 -11

Objawienie 1:4-11

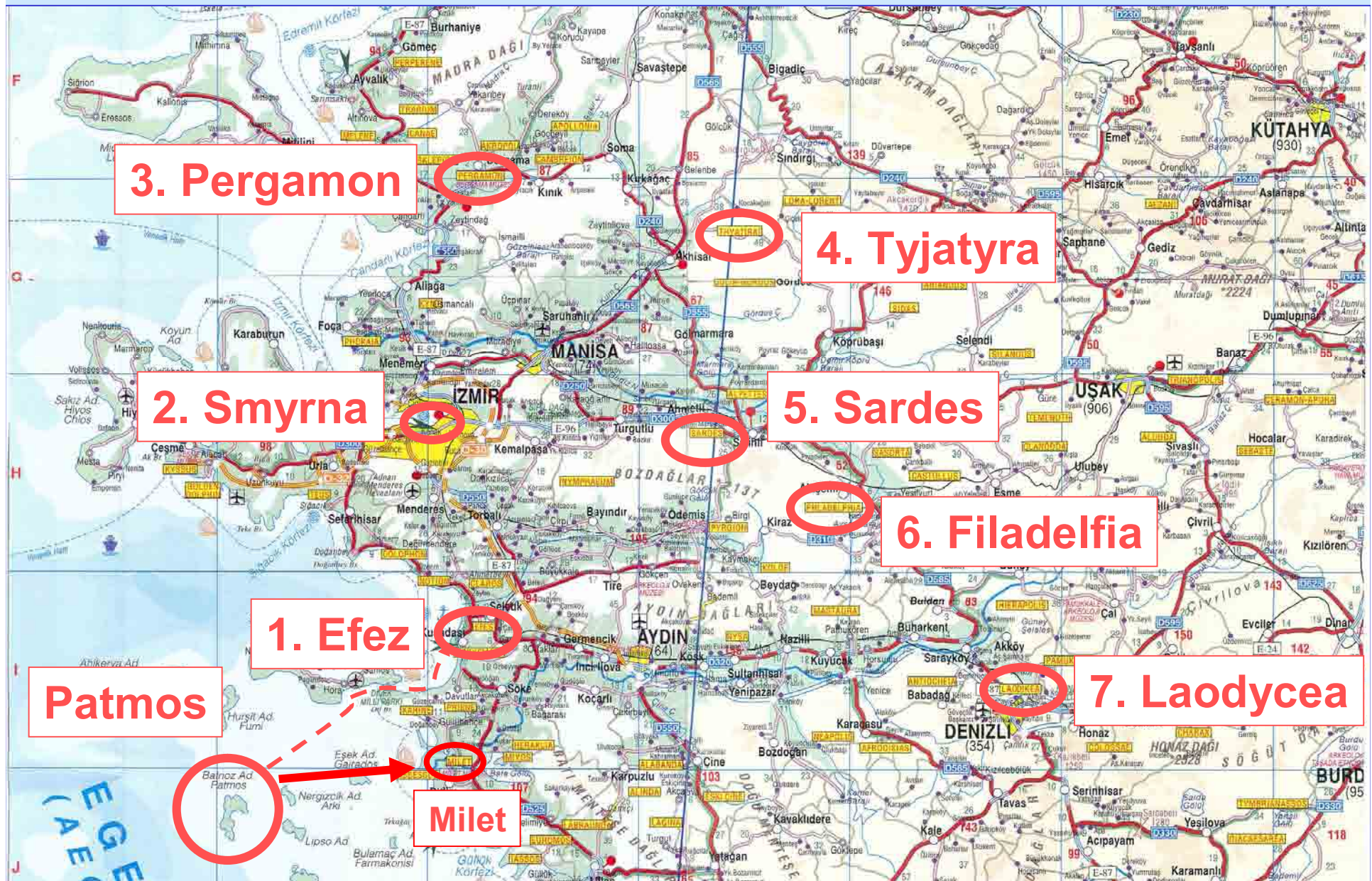
Jan siedmiu zborom, **które są w Azji**. Łaska wam i pokój niech będzie od tego, który jest i który był, i który przyjść ma; i od siedmiu duchów, które są przed oblicznością stolicy jego; I od Jezusa Chrystusa ...

Ja Jan ... byłem na wyspie, którą zowią **Patmos**, dla słowa Bożego i dla świadectwa Jezusa Chrystusa: Byłem w zachwyceniu ducha w dzień Pański i słyszałem za sobą głos wielki jako trąby, mówiący: co widzisz, napisz w księgi i poślij siedmiu zborom, które są w Azji, do **Efezu** i do **Smyrny**, i do **Pergamonu**, i do **Tyjatry**, i do **Sardes**, i do **Filadelfii**, i do **Laodycei**.

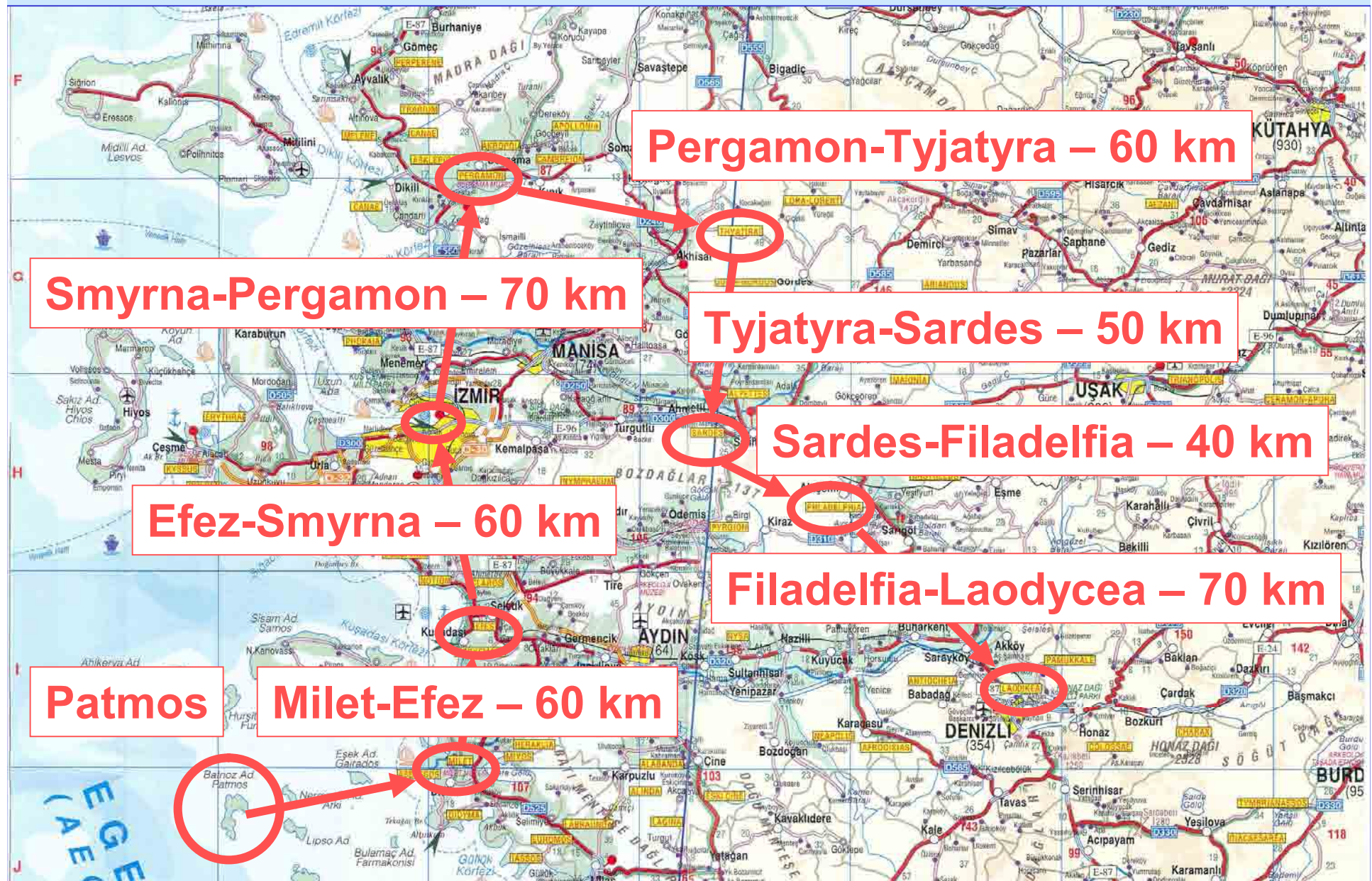

Siedem zborów w Azji

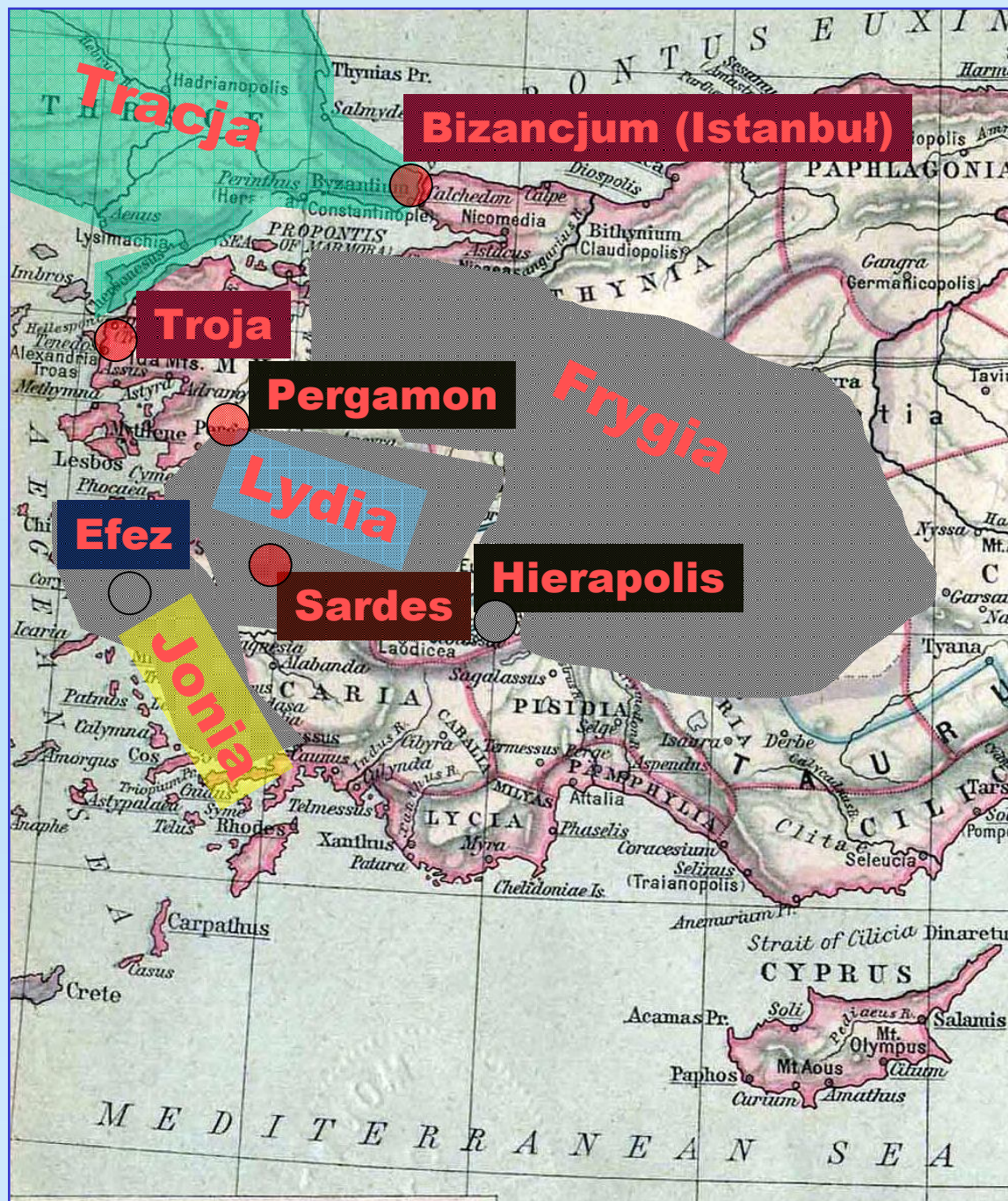

Odległości między zborami

Ważniejsze drogi handlowe w Azji

Starożytne ludy Azji

Jafetyci

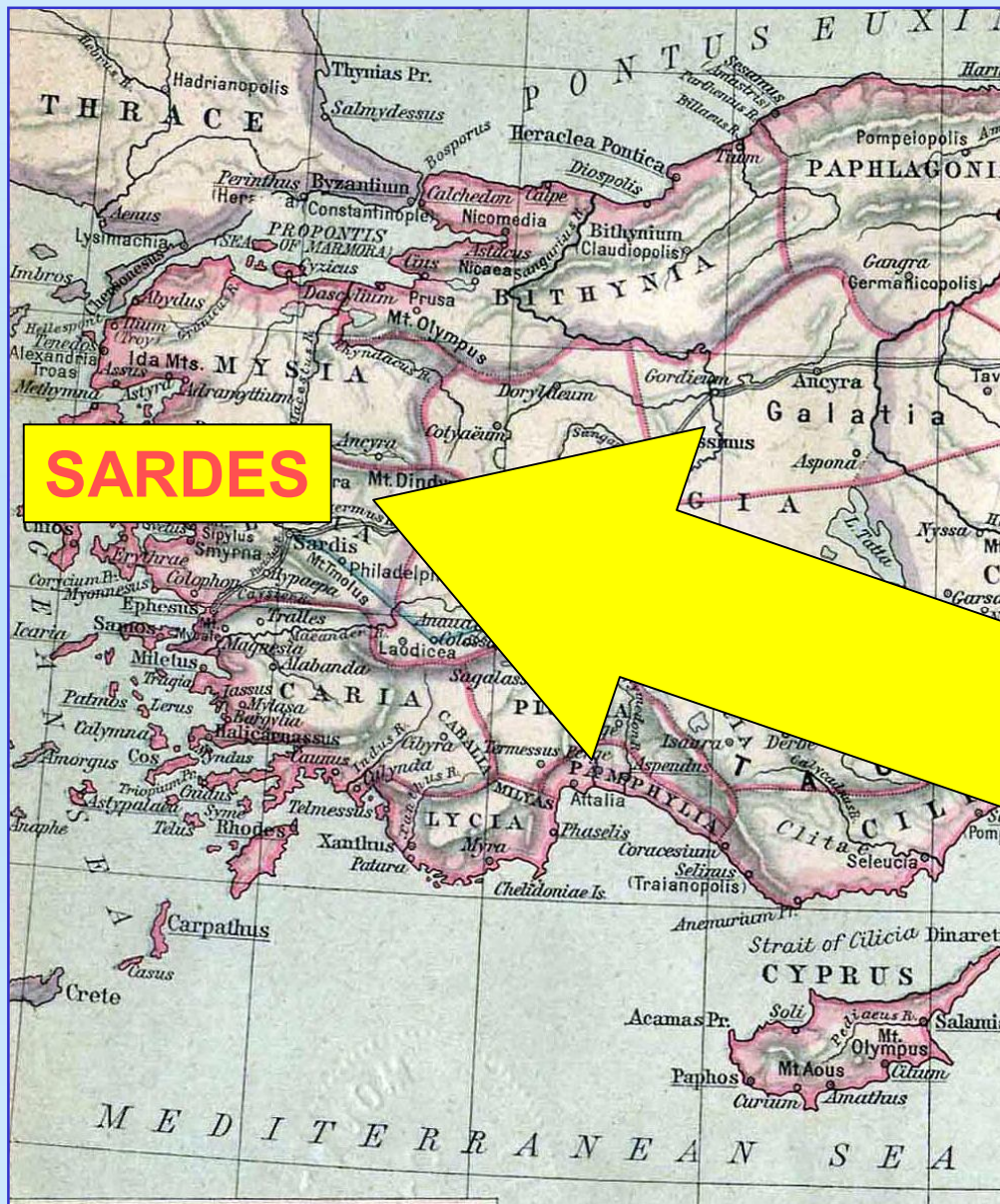
**Tracja = Tyras
(Troja)**

**Jonia = Jawan
(Grecja)**

**Frygia = Aszkenaz
(Midas)**

Semici

**Lydia = Lud
(Krezus)**

PERSOWIE

546 pne.

Cyrus

kontra

Krezus

MACEDOŃCZYCY

334 pne.

Aleksander

kontra

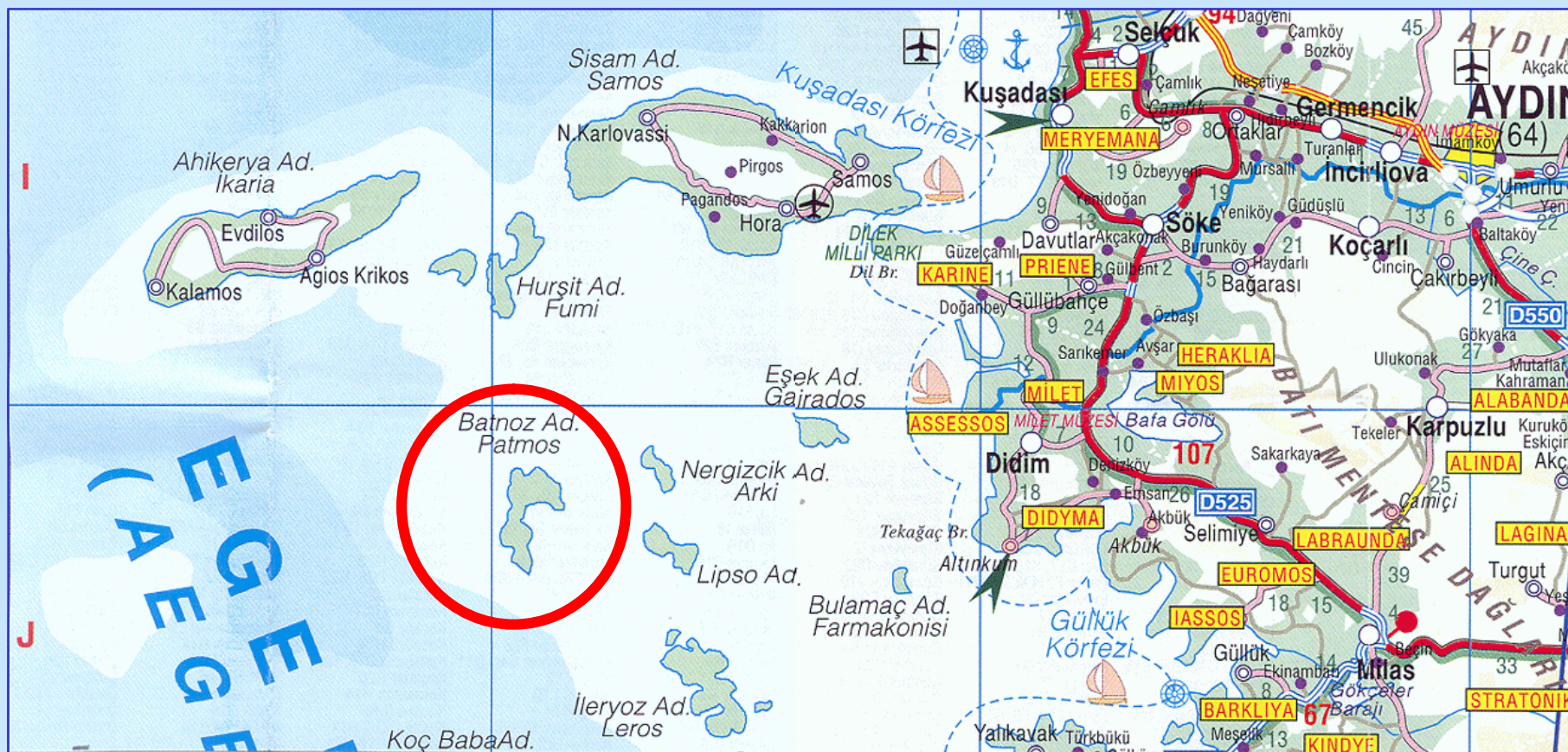
Dariusz III

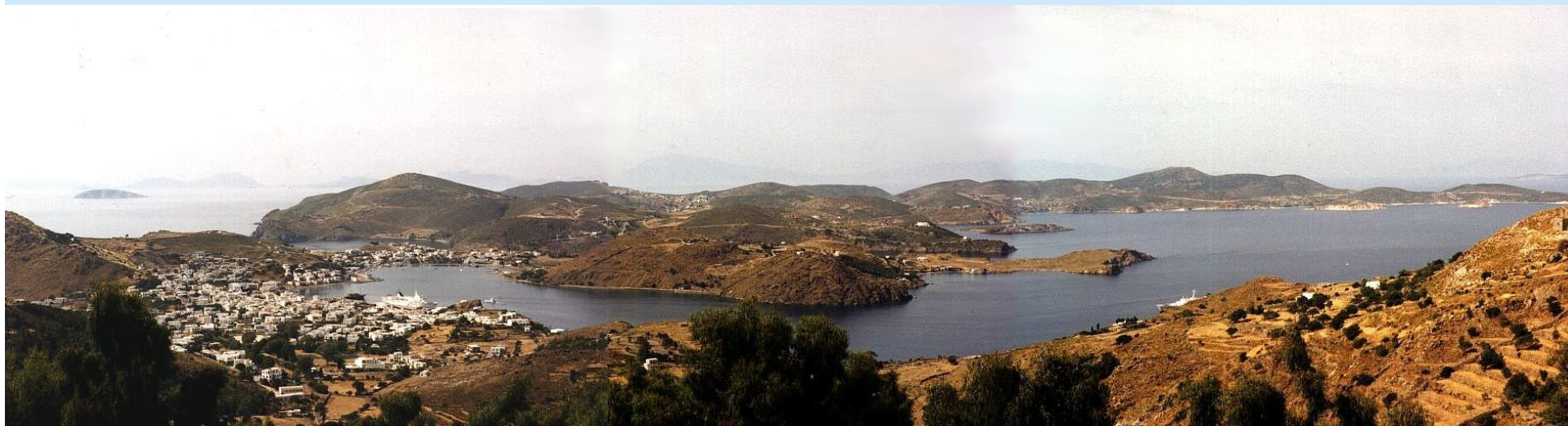

RZYMIANIE
133 pne.
Prowincja
AZJA
stolica
PERGAMON

Wyspa Patmos

Patmos

**Widok na zatokę Skala
z Klasztoru św. Jana
w miejscowości
Chora**

Klasztor św. Jana w Chora na Patmos

Grotta objawienia

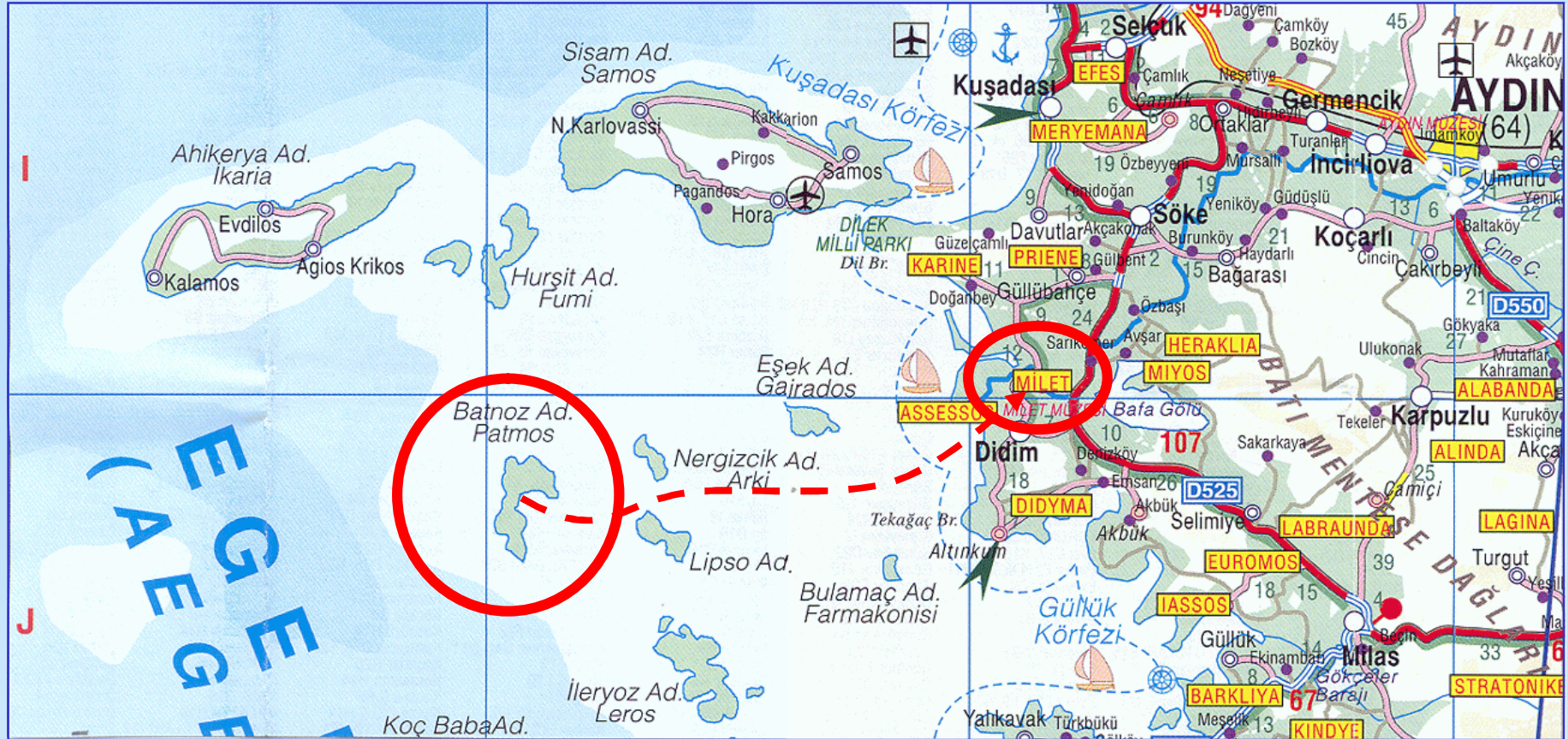

Klasztor św. Jana

Port Skala na Patmos

Milet

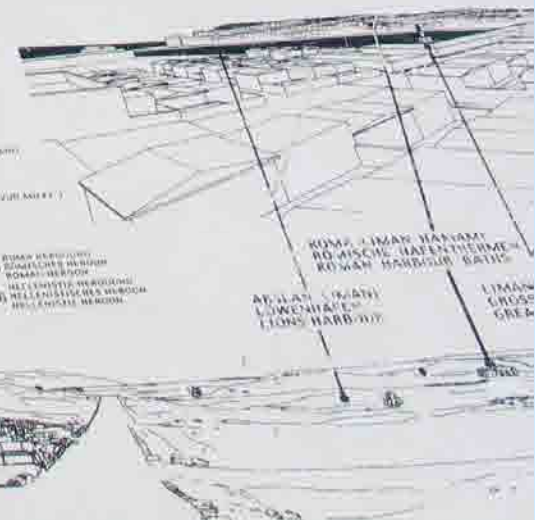
Droga dojazdowa do Miletu z widokiem na teatr

MILET / MILETOS

1. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
2. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
3. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
4. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
5. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
6. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
7. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
8. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
9. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
10. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
11. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
12. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
13. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
14. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
15. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI
16. KAPALI KAPALI
KAPALI KAPALI

Zwiedzanie wykopalisk

Akropol Miletu z ruinami późniejszej twierdzy

Milet, widok z Akropolu na dolinę rzeki Meander

Wokół Miletu było morze, teraz są łąki

1. ATHENA MABEDİ
2. BATI AGORA
3. MIKEN YERLESMESİ
4. BATIKADKI ROMA HAMAMI
5. HELENİSTİK STADİUM
6. FAUSTİNA HAMAMI
7. MENTESOĞULLARI KERVANSARAYI
8. TİYATRO
9. HELENİSTİK HEROON
10. ARSLAN LIMANI
11. ARSLAN HEYKELLERİ (LİMAN ARSLANLARI)
12. KUZEY AGORA (ve 12/a; 12/b)
13. GÜNEY AGORA
14. İLYAS BEY CAMİİ ve KÜLLİYESİ
15. ŞEHİR SURLARI
16. MUKADDES KAPI
17. KALABAK TEPE AKROPOL
18. ROMA HAMAMI (HÜMEYTEPE)
19. MENTESOĞULLARI TEKKESİ
20. APOLLON TAPINAĞI DELFINİON
21. SİNOGOG
22. BÜYÜK LİMAN ANITI
23. LİMAN KAPISI
24. TÖREN CADDESİ
25. KAPITO HAMAMI
26. MENTESOĞULLARI HAMAMI
27. İONİK STOA
28. HELENİSTİK GYMNAZYUM
29. NIMFEIUM
30. SU YOLU KEMERLERİ
31. BÜYÜK KİLİSE
32. GÜNEY AGORA KAPISI PODİUM KALINTILARI
33. BOULEUTERION
34. MICHAEL KİLİSESİ ve DİONYSOS TAPINAĞI
35. KIRK MERDİVENLİ CAMİİ
36. ROMA HEROON'U
37. HELENİSTİK BÜYÜK DEPO
38. SERAPİS TAPINAĞI
39. BATIDAKI ROMA HEROON'U
40. BİZANS ve BEYÜKLER İÇ KALESİ
41. KALE DİŞ SURLARI
42. GÜNEYDOĞUDAKI ROMA HAMAM
43. MENTESOĞULLARI HAMAMI
44. MENTESOĞULLARI HANI (PİRELİ HAN)
45. DÖRT SÜTUNLU CAMİİ
46. MESCİT
47. BİZANS SAPELİ
48. YUVARLAK KİLİSE
49. DEMETER TAPINAĞI
50. FAUSTİNA HAMAMI
51. MESCİT (KALETEPE'DE)
52. KALABAK ve KAÇAR TEPE NEKROPOLLERİ
53. MENTESOĞULLARI, OSMANLI ve CUMH. DÖN. MEZARLIĞI
54. OSMANLI SU YOLU KEMERLERİ
55. MENTESOĞULLARI HAMAMI
56. MÜZE

Tu było morze, zanim Meander zamulił zatokę

Port, do którego przy pływał między innymi Paweł

Pozostałości pomnika portowego

Widok na otoczenie agory z resztkami kolumnady

Najbardziej okazałymi pozostałościami są teatry

Teatr w Milecie z akropolem w tle

Dobrze zachowane „foyer” teatru w Milecie

**Przejścia i schody
na balkony i łóże**

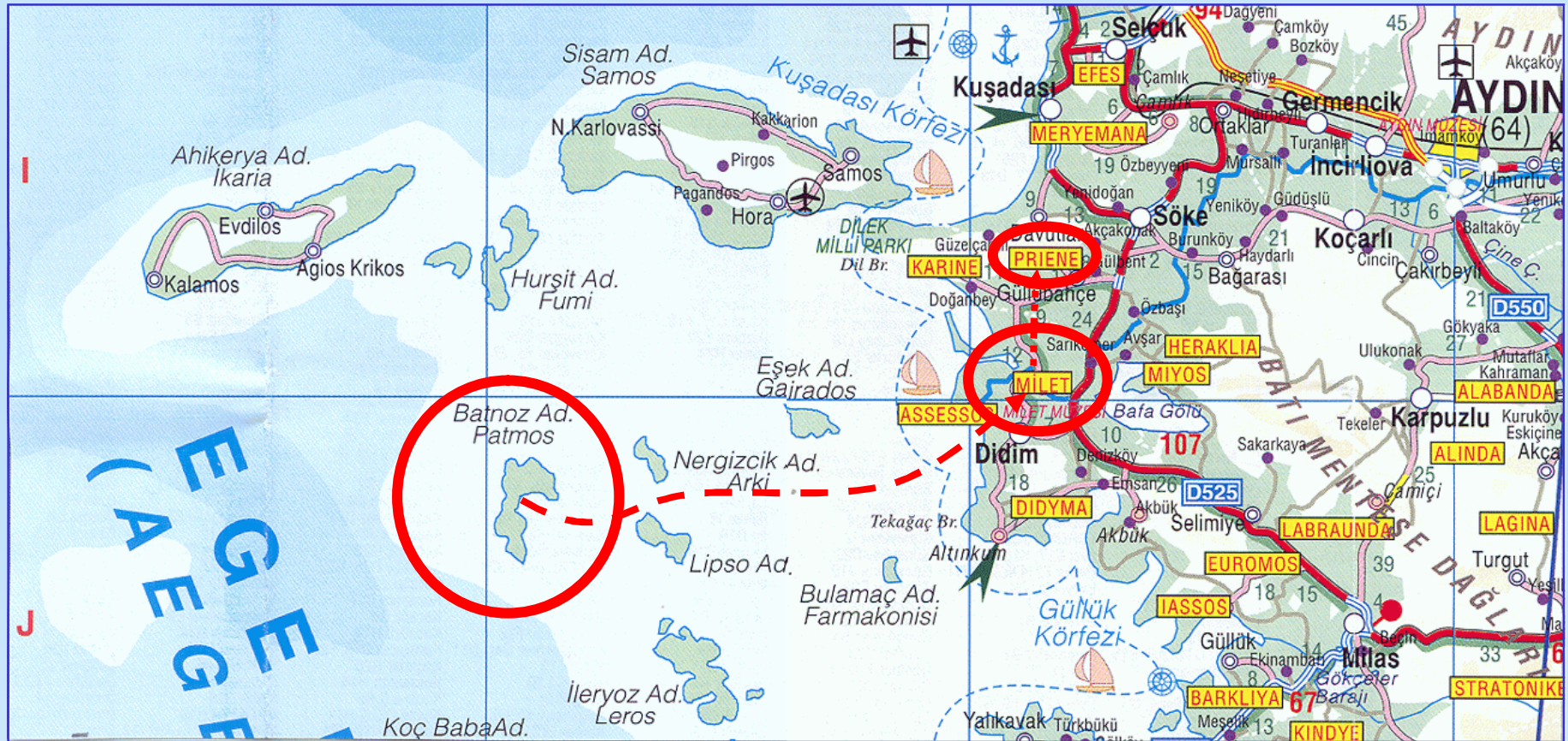
**Czytanie
pożegnalnej
mowy Ap. Pawła
(Dz.Ap. 20:17-38)**

Pożegnanie z Miletetem

Priene

Miasto zbudowane według planu w IV. stuleciu przed Chrystusem

PRIENE

Altman Arkheologiki Enstitüsü
Kass Alan

An Excavation Site of the
German Archaeological Institute

Eine Ausgrabungsstätte des
Deutschen Archäologischen Instituts

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus

Orion - Bosphorus

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

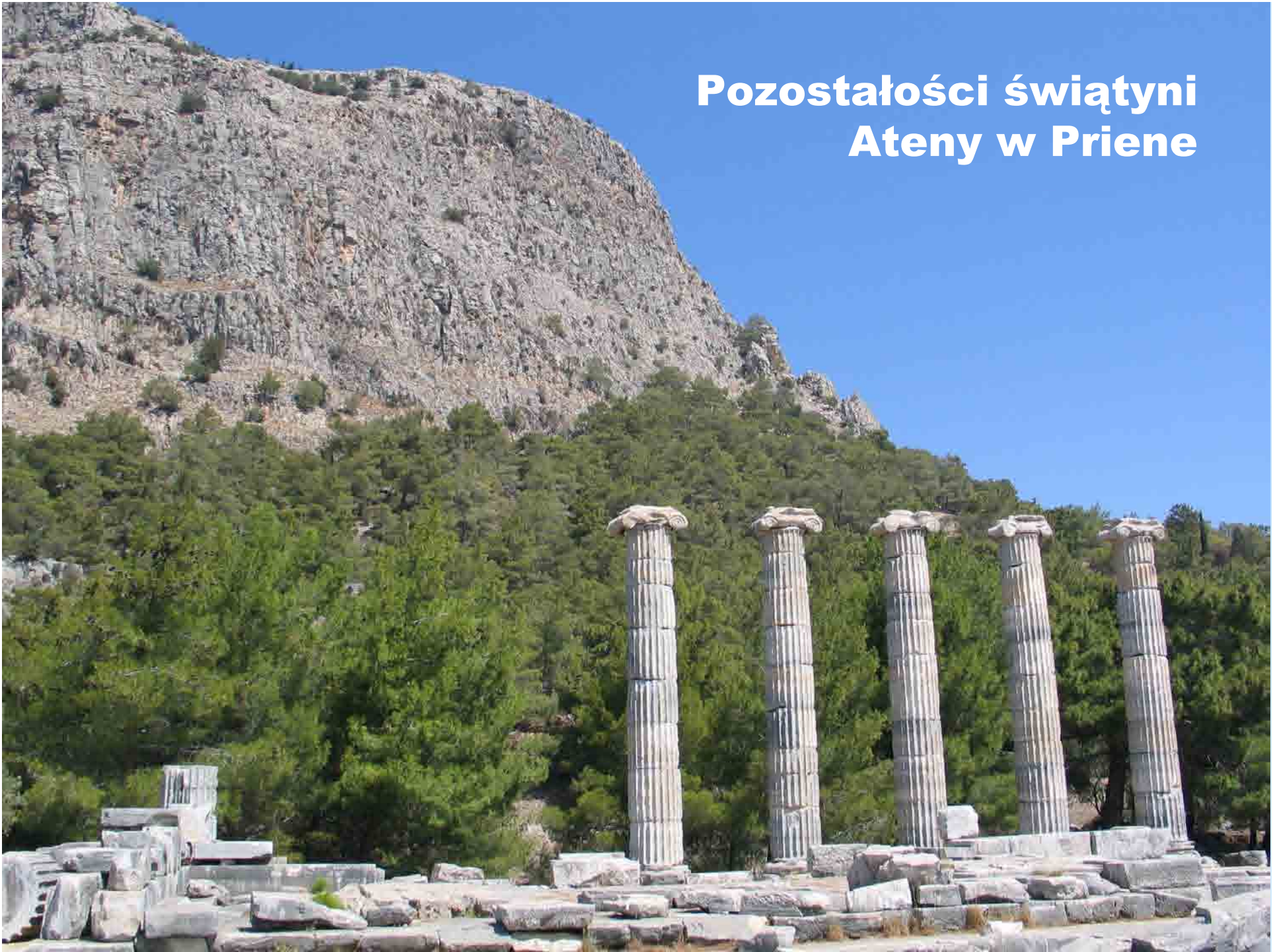
Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Orion - Bosphorus - Mithras - Mithras - Mithras - Mithras

Pozostałości świątyni Ateny w Priene

Pozostałości chrześcijańskiej bazyliki

... bizantyjskie dobudówki

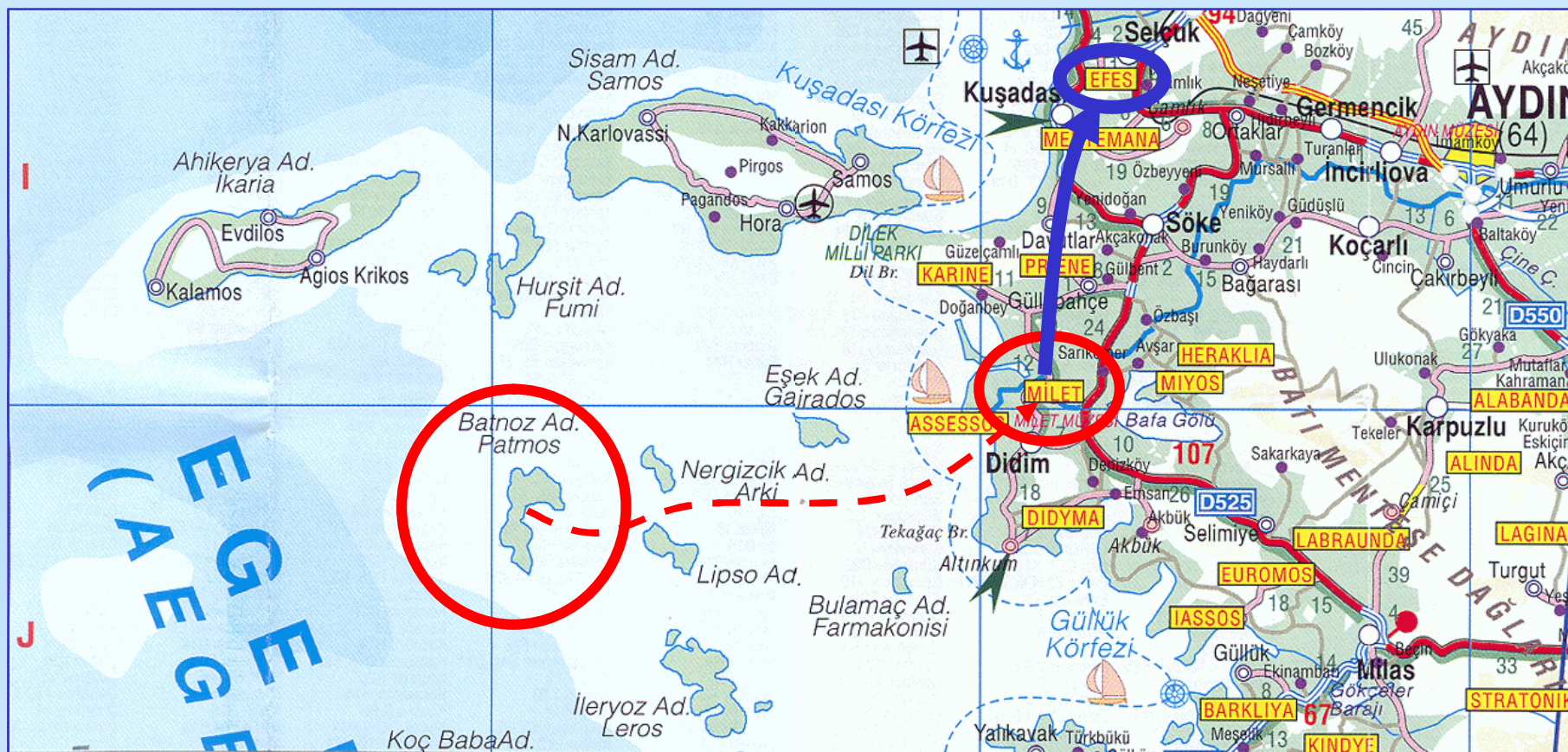
**Nad tym wszystkim
domują budowle
potomków Jawana
założycieli Priene**

Joński kapitel kolumny

Dolina rzeki Meander między Miletem a Priene

1. Zbór w Efezie

**Ale mam nieco przeciwno tobie,
żeś miłość twoją pierwszą opuścił.**

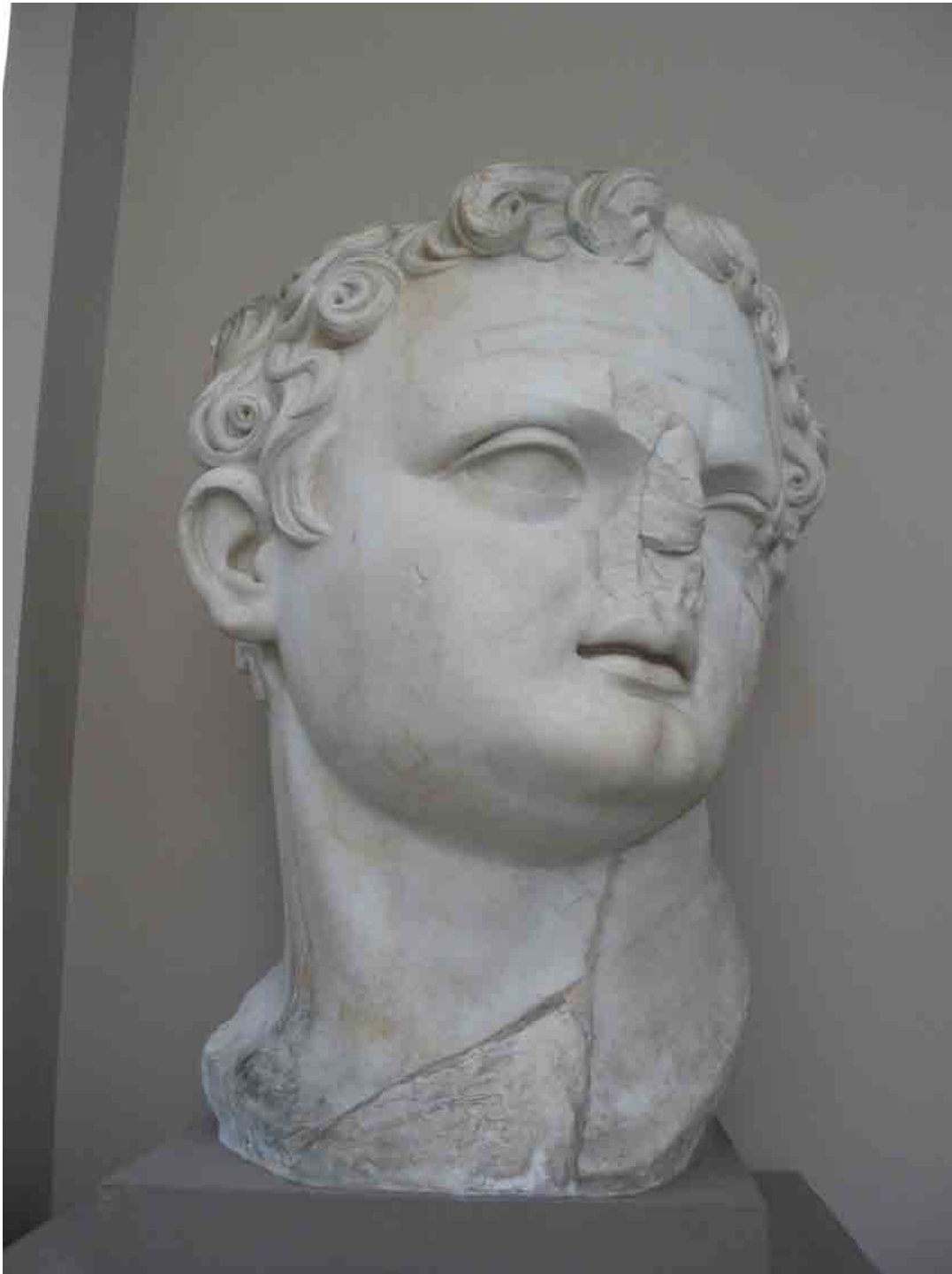
**Nie-wielka już dziś
Artemida Efeska
i jej świątynia,**

**jeden z byłych
cudów świata.**

Grób apostoła Jana w bazylice jego imienia

ST. JEAN IN MEZARI
THE TOMB OF
ST. JOHN

**Cesarz Domicjan
(81-96 r. ne)
za jego panowania
w Azji Mniejszej
prześladowano
Żydów i chrześcijan**

**Wtedy to apost. Jan
został zesłany
na wyspę Patmos
i spisał Objawienie**

Świątynia Domicjana w Efezie

Świątynia Trajana w Efezie

...i fontanna
Trajana

A tyle zostało dzisiaj ze świątyni Artemidy

Tylko kult przetrwał, choć w nieco innej formie

Amfiteatr w Efezie

25 tys. miejsc

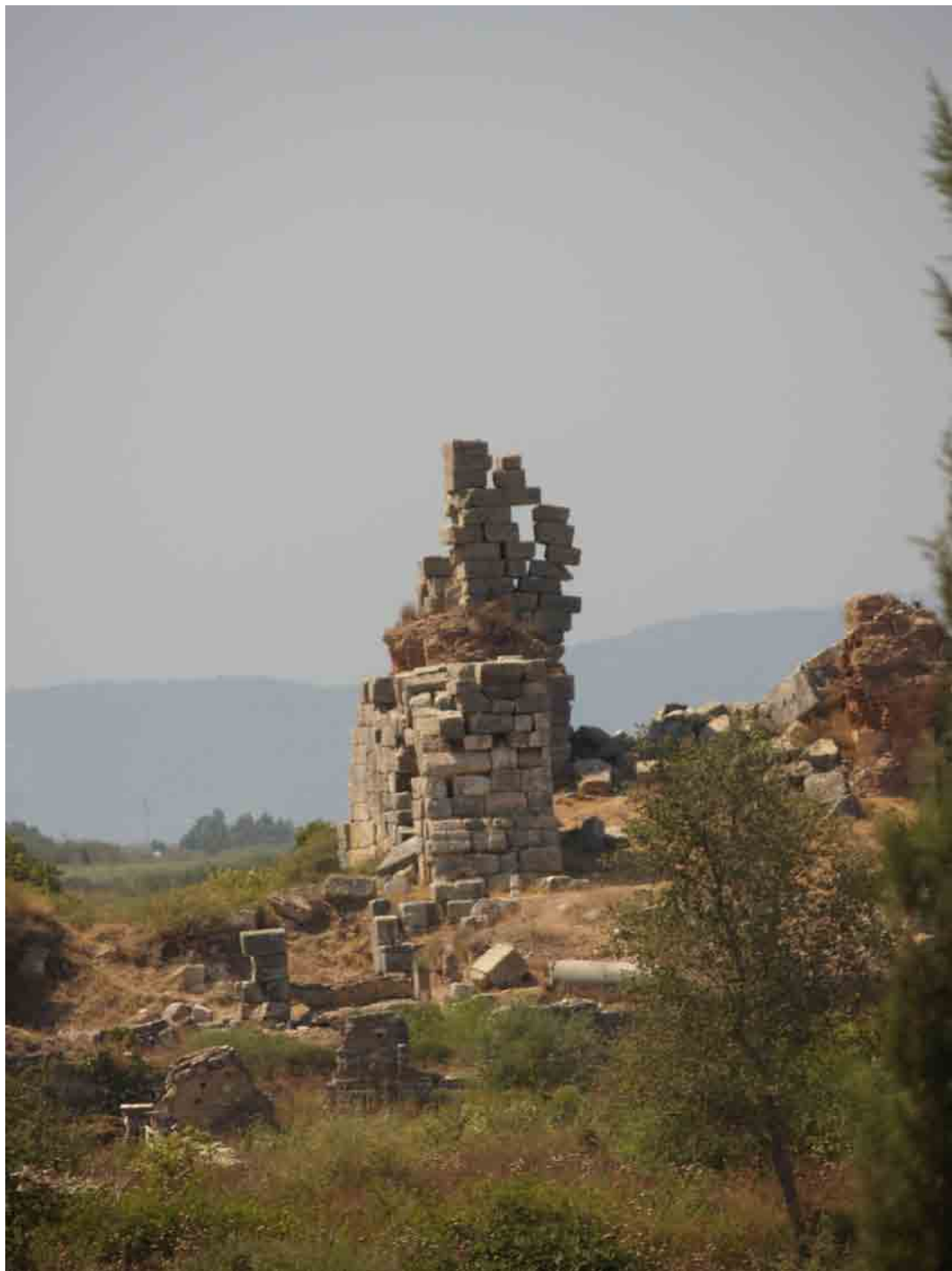
Widok z teatru w kierunku morza

A tu w IV w. wybudowano świątynię Honorz Marii

Ulica portowa

**Tyle z świątyni tej
zachowało się do
naszych czasów.**

**W 431 r. odbył się
tutaj Sobór Efeski,
3. sobór powszechny
uznający matkę
Jezusa za boginię.**

Biblioteka Celsusa

**Ulica wiodąca z górnej agory w kierunku
biblioteki Celsusa i dolnej agory**

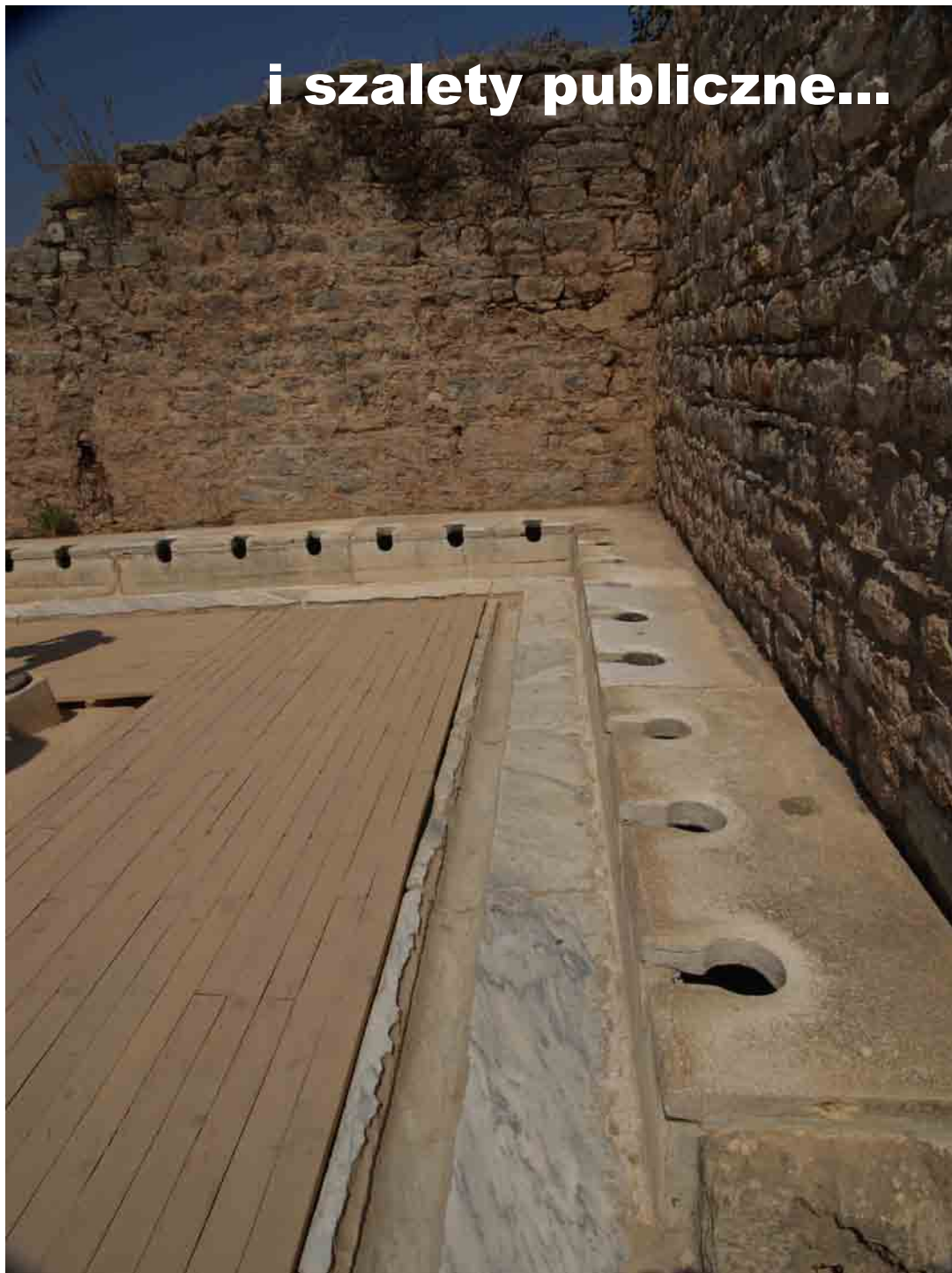

Przy której tarasowo wznosiły się bogate domy

i szalety publiczne...

tylko dla mężczyzn

Brama wejściowa na dolną agorę

I jeszcze pożegnalny rzut oka na amfiteatr

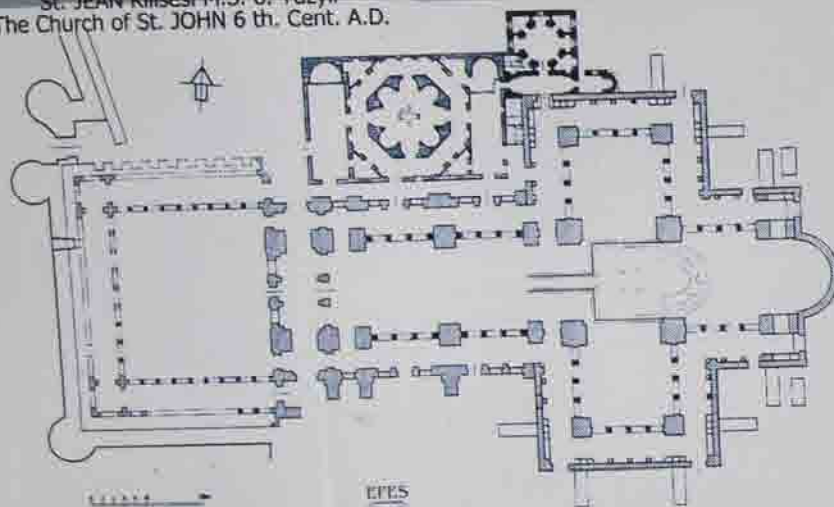

Brama bazyliki św. Jana w Selcuku

Plan bazyliki, która w VI wieku była jedną z największych świątyń

St. JEAN Kilisesi M.S. 6. Yüzyıl
The Church of St. JOHN 6 th. Cent. A.D.

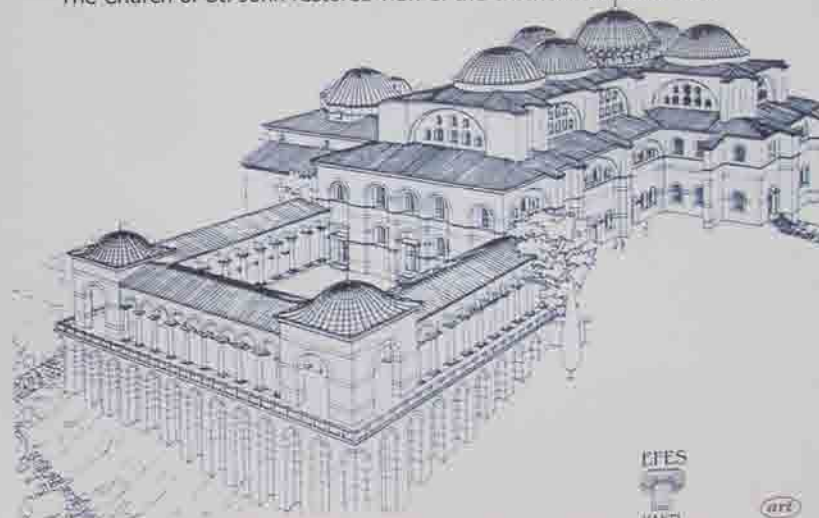

Grand Circle Foundation

EPES
VAKFI

art

St. Jean Kilisesi Rekonstrüksiyonu - M.S. 6 Yüzyıl
The Church of St. John restored view of the exterior 6 th. Cent. A.D.

EPES
VAKFI

art

Model bizantyjskiej bazyliki św. Jana

Miejsce grobu Jana - centralny punkt bazyliki

Grób ap. Jana

Chrzcielnica w kształcie krzyża

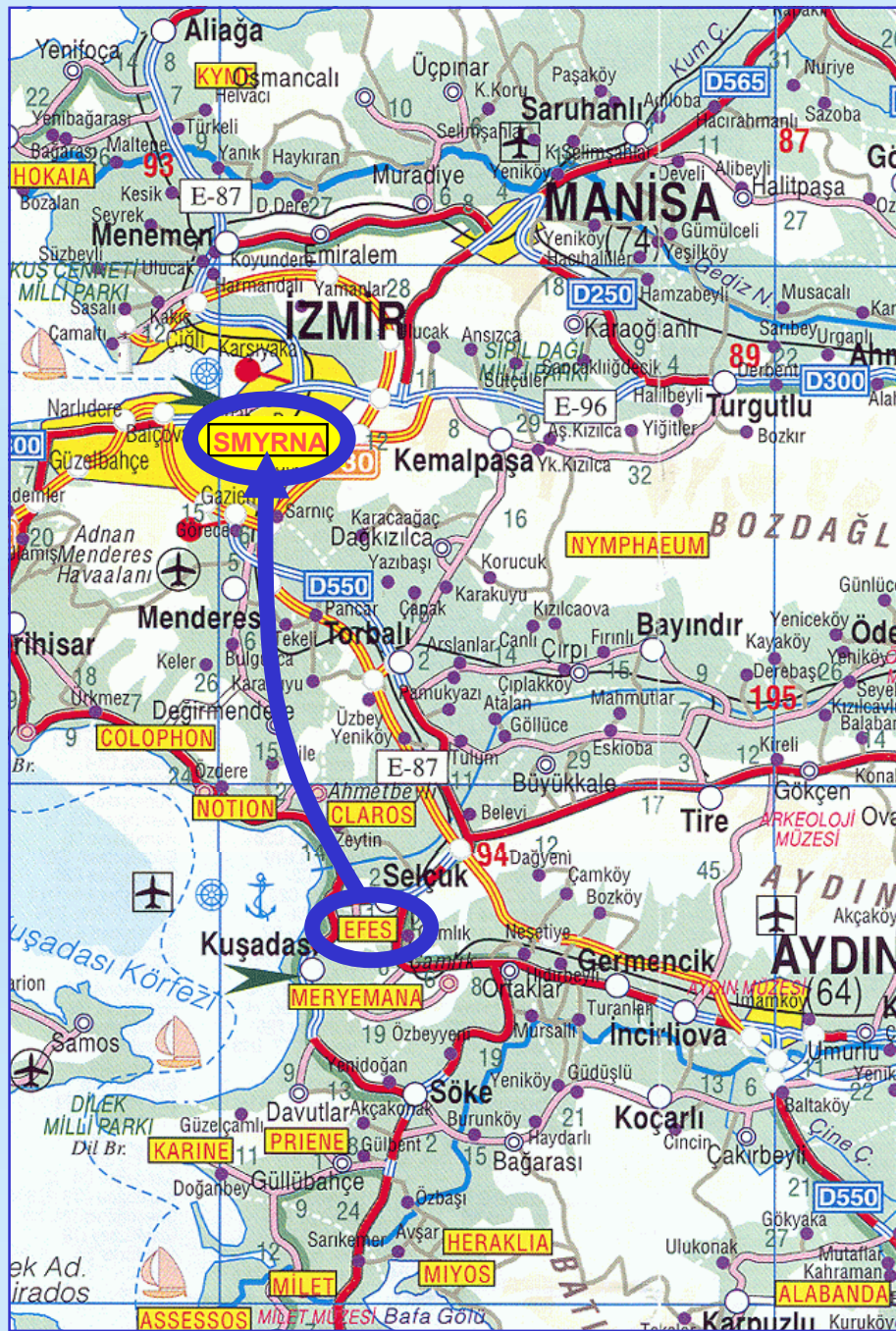

Widok z bazyliki na miejsce świątyni Artemidy

2. Zbór w Smyrnie

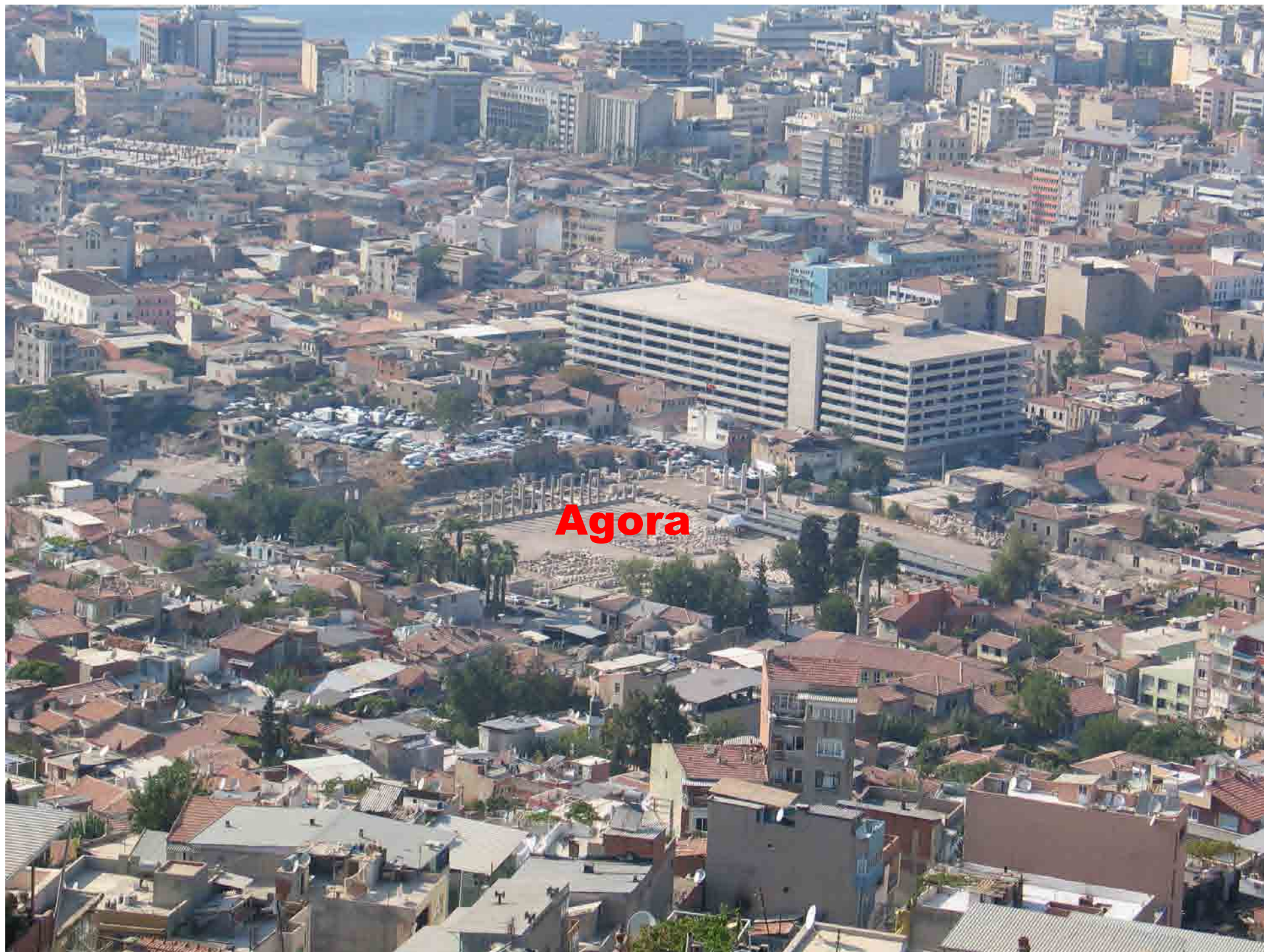
**Bądź wierny
aż do śmierci,
a dam ci
koronę żywota.**

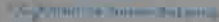
Izmir z twierdzy Kadifekale na wzgórzu Pagos

Starożytna agora Smyrny

Plan of the Agency

PRIAPO
BAG - BANG - TANG

SMYRNA

AGORA

Smyrna - Agora

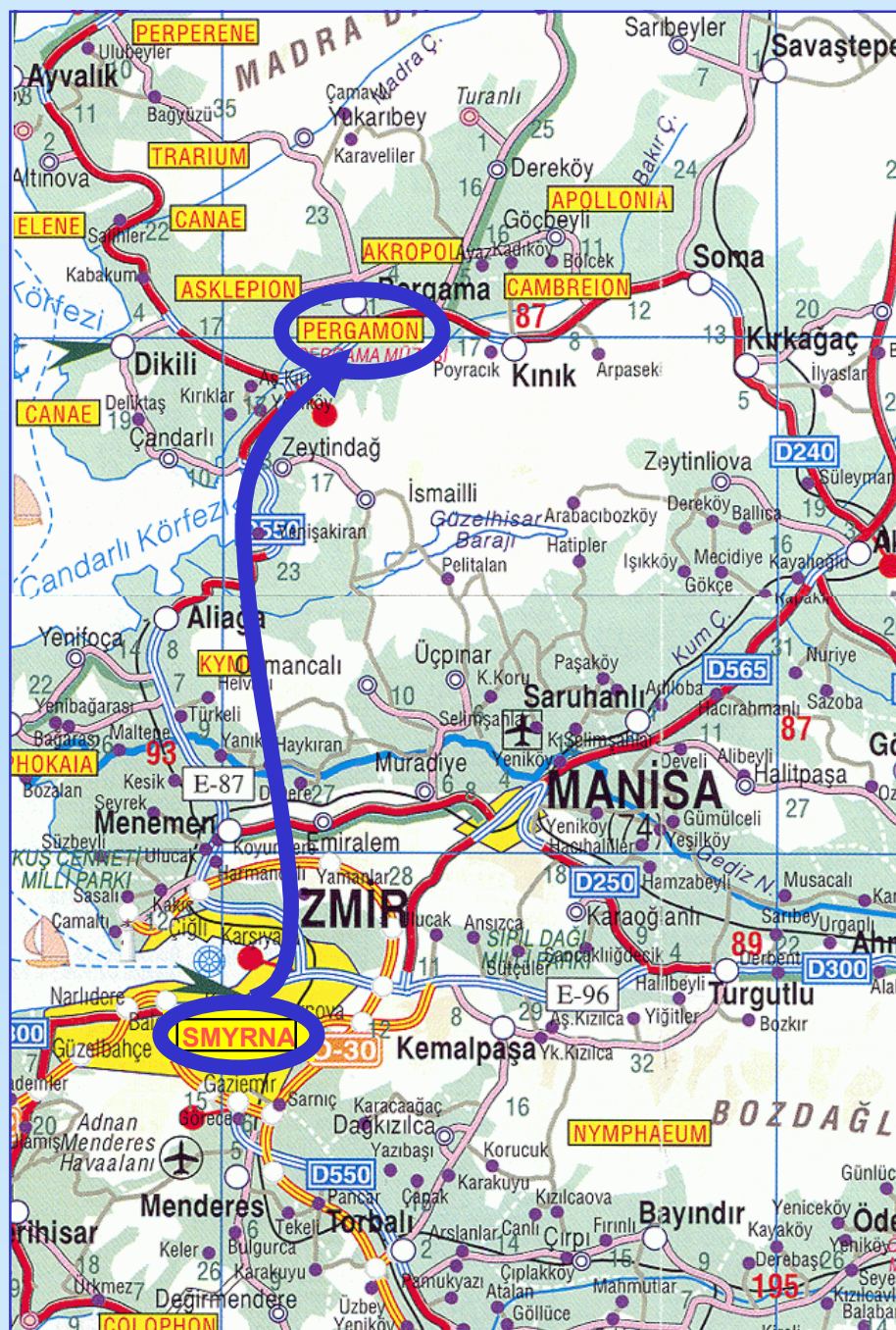

Wieża zegarowa w eleganckiej dzielnicy Izmiru

KONAK

3. Zbór w Pergamonie

**Znam uczynki twoje
i gdzie mieszkasz,
to jest, gdzie jest
stolica szatańska**

Wzgórze Pergamońskiego akropolu

Miejsce słynnego ołtarza Zeusa w Pergamonie

Berlińska rekonstrukcja ołtarza z Pergamonu

Tron szatana?

Świątynia Trajana

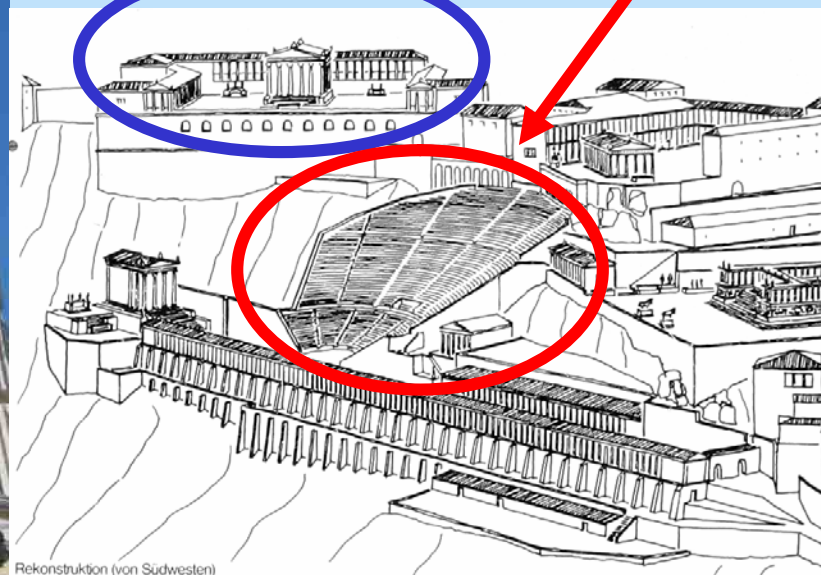

**Koło takich budowli
można się poczuć
malutkim**

Trajaneum

Teatr

Rekonstruktion (von Südwesten)

Trajaneum

Teatr

Jeden z najbardziej stromych teatrów greckich

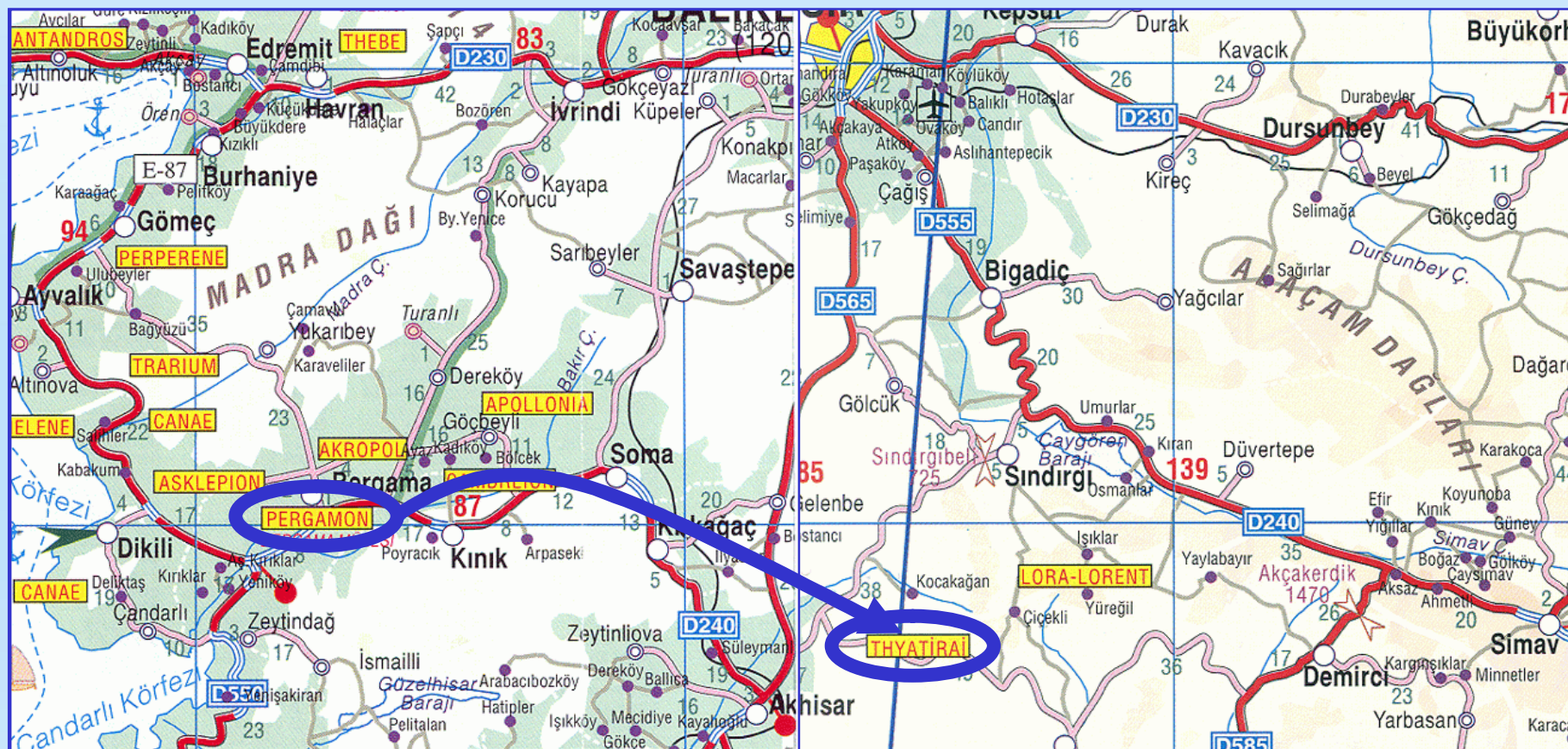
**Schodząc w dół
trzeba dobrze patrzeć pod nogi**

Czerwona bazylika

4. Zbór w Tyjatyrze

**iz niewieście Jezabeli,
dopuszczasz uczyć i zwodzić sługi moje,
żeby wszeteczeństwo płodzili**

Starożytny skwerek w centrum Akhisar

**Tyjatyra, bazylika wokół której zgromadzono
archeologiczne znaleziska z miasta**

AKHİSAR (THYATEİRA) TEPE MEZARLIĞI ÖREN YERİ 2-6 YÜZYIL BAZİLİKASI

THYATEİRA (Akhisar) antik kentinde 1974-1975 yıllarında yapılan arkeolojik kazılar sonucu ortaya çıkan kalıntılar; Roma İmparatorluk döneminde Batı ve Güney Batı Anadolu antik kentlerinde bir çok benzeri görülen iki taraflı sütun sırayla çevrili bir cadde ile bu caddeye koşut olarak batı yönde uzanan apsisli ve çeşitli fonksiyonel hacimlere sahip kolosal bir yapıdan oluşmaktadır.

Kuzey-güney konumunda olan ve antik kentin akropolüne uzanan İon ve Korint tipi başlıklara sahip ve antik kaynaklarda Yirmibeş Eros'la süslü yüz sütunlu yol Hekatonstyle olarak bilinen yoldan apsisli yapıya çift sütun taşıyan iki postament arasında oluşan (kapı) girişten sağlanmaktadır. Geç Roma dönemine tarihlenebileceğimiz horosan harc tuğla örgülü Apsisli Kolosal Yapı ise ana nef ve bağlı hacimlerden meydana gelmiştir.

Bazı yerli ve yabancı kaynaklarca 'KİLİSE' olarak düşünülen yapı daha çok BAZİLİKA AGORA karakterindedir.

AKHİSAR (THYATERIA) TEPE MEZARLIĞI RUİN II-VI CENTURY BAZİLİKA

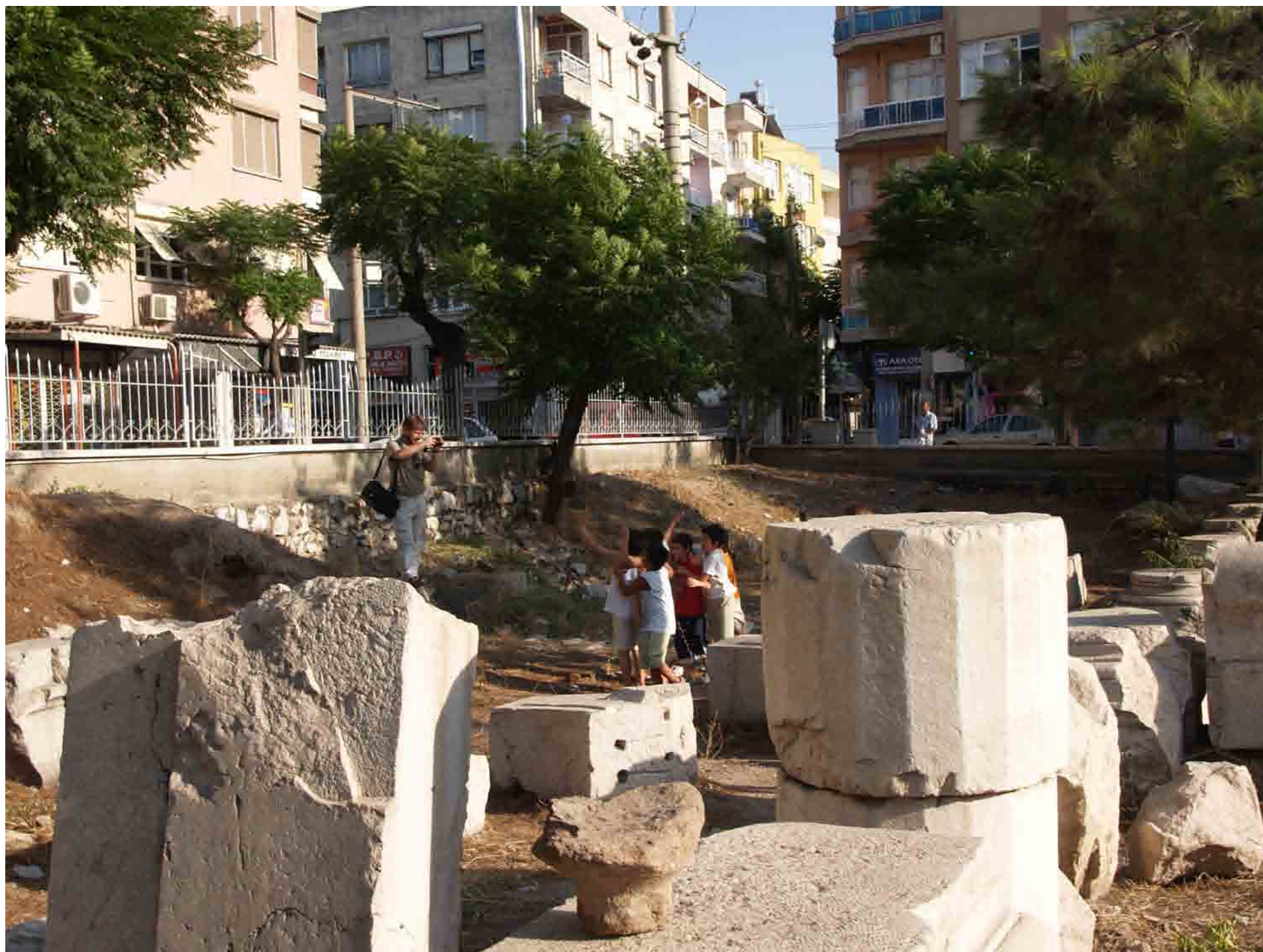
The ruins which was revealed as a result of the excavations done in Akhisar (Thyateira) ancient town in 1974-1975; it was seen in many west and south west Anatolian ancient cities in Roman Empire Period. A street that surrounded with the pillars on both sides of it and a colossal construction with the abscissa and various functional size stretching in the west side of the street.

The North-South location and going in to the Acropolis of the ancient town, the road has got İon and Korint style heads and it is told in the ancient sources that the road which has a hundred pillars decorated with 25 eros, from the road which is known as Hekatonstyle to the abscissa construction and the entrance is between the double pillars and the two postament. The abscissa colossal construction which was done in the late Roman Age with plaster and brick is constructed with the central nave and related places.

The construction which is thought as a church according to the national and foreign authorities is mostly like Basilica / Agora.

Obcowanie tureckiej młodzieży ze starożytnością

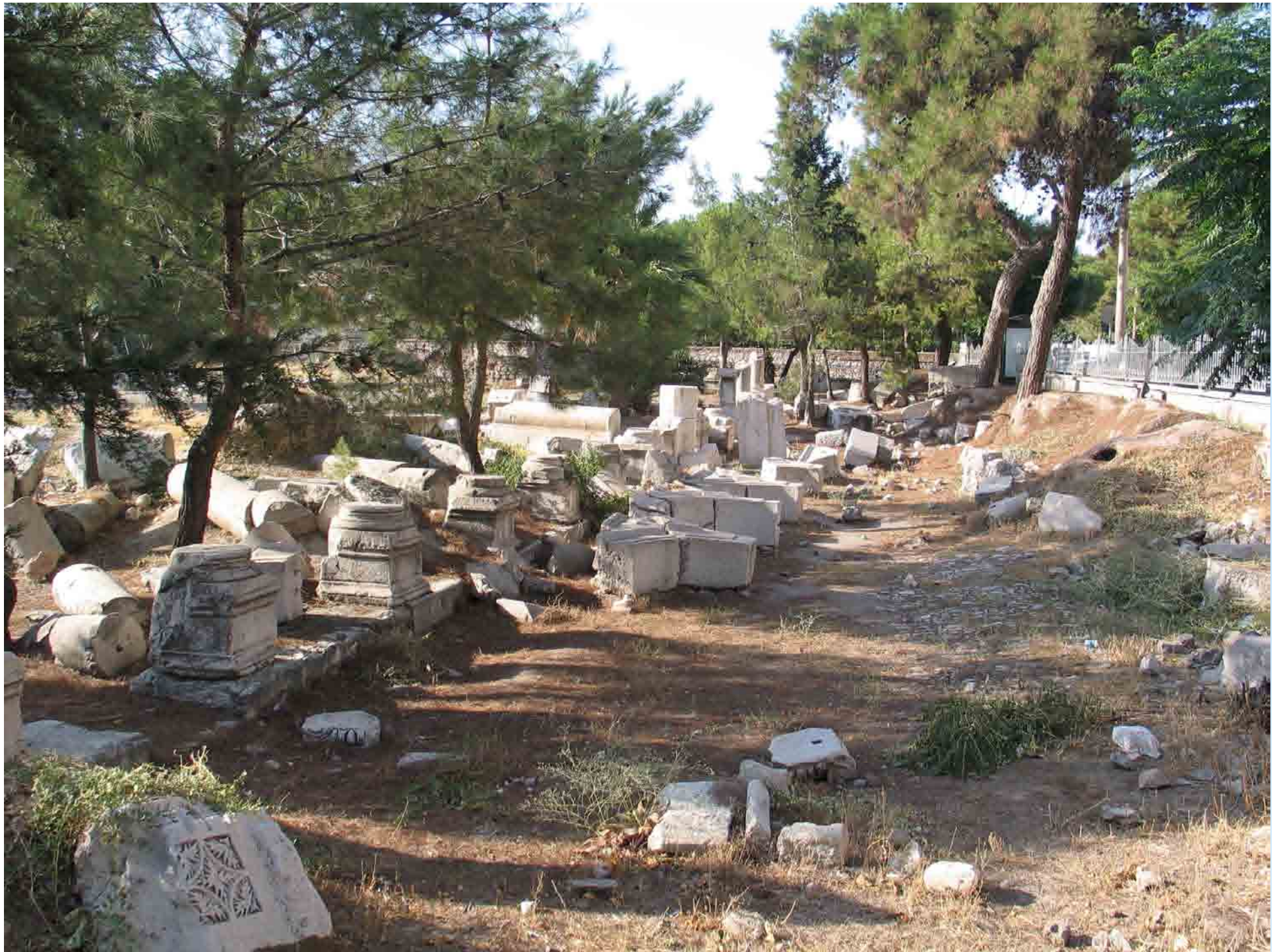

Ruiny bazyliki z V. lub VI wieku

Pozostałości Tyjatyry

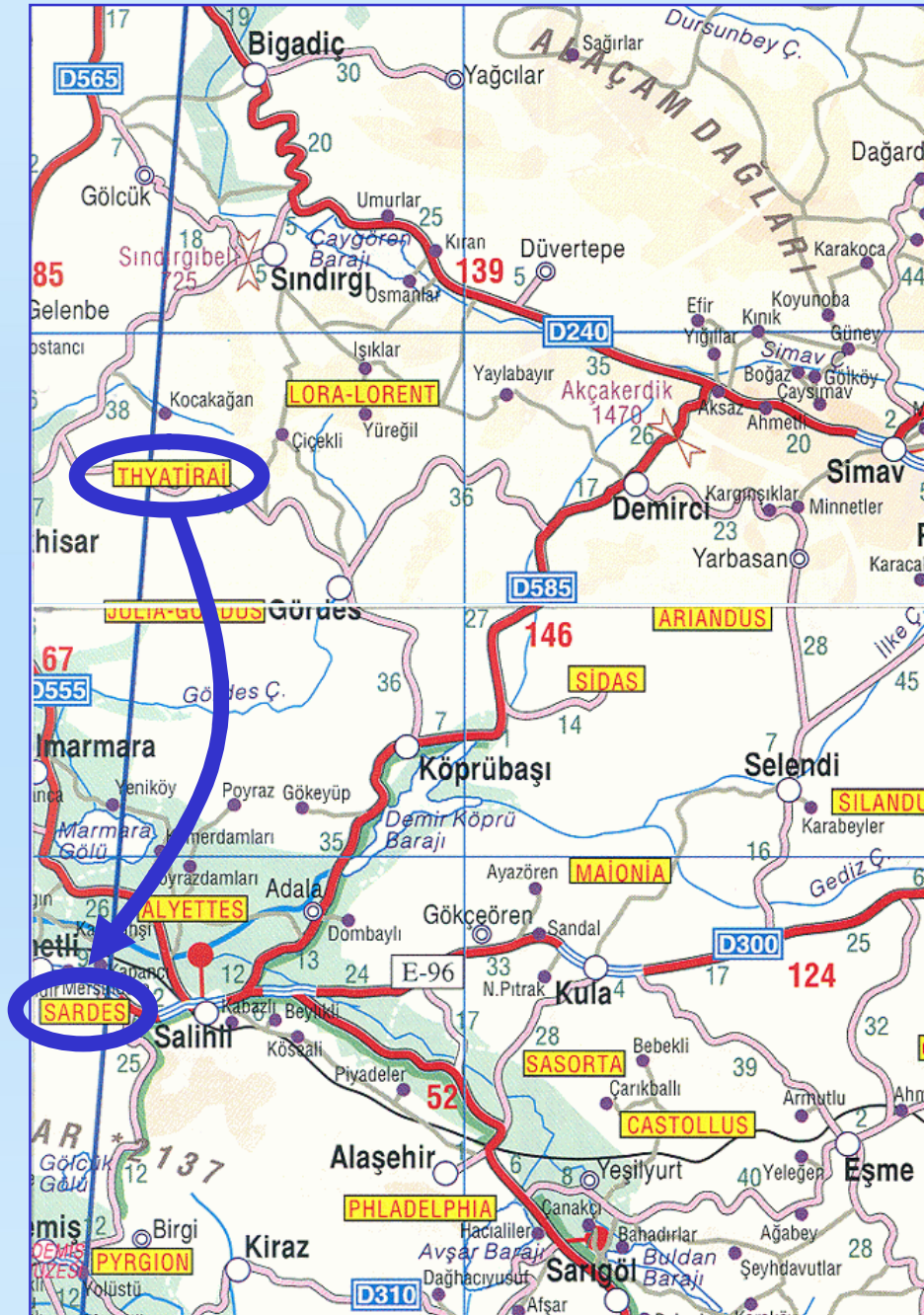

Tyjatyra - pierwszy zbór, który zwiedzaliśmy

5. Zbór w Sardes

Ale masz niektóre osoby w Sares, które nie pokalały szat swoich; przetoż chodzić będą ze mną w szatach białych, iż godni są.

Stolica króla Lidów - Krezusa

Rekonstrukcja rzymskiego gimnazjonu

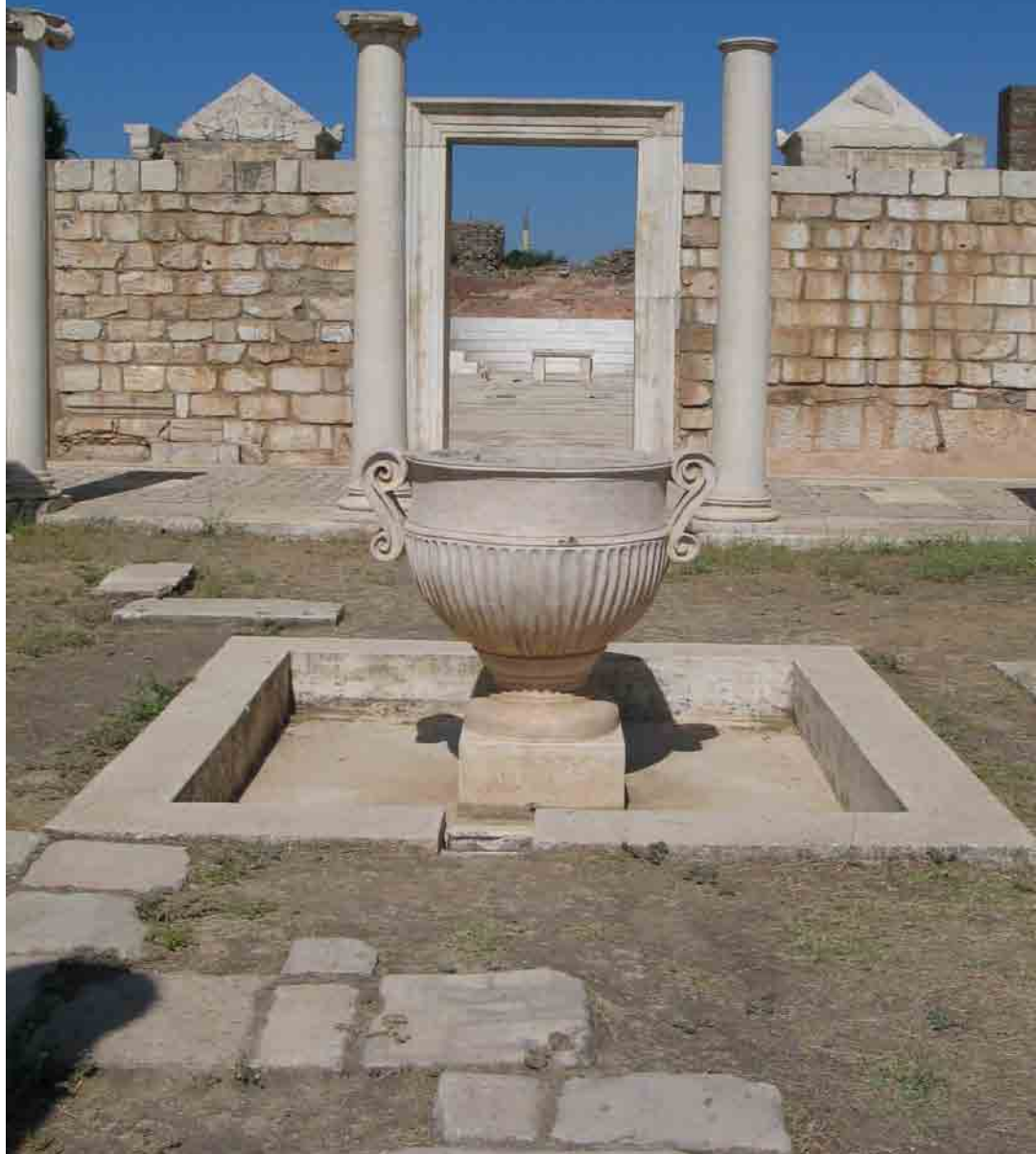
Osobliwe prążkowane kolumny

Synagoga w Sardes

Wejście główne do synagogi

Kunsztowne mozaiki

Czytanie listu do zboru w Sardes

*** * ***

**Pod drzewem
figowym
przed synagogą**

*** * ***

**„Bądź czujny
i utwierdzaj innych”**

Obj. 3:2

**Kapitele
korynckie**

Joński kapitel Artemizjonu w Sardes

Świątynia Artemidy w Sardes była niewiele mniejsza od Artemizjonu Efeskiego

Marta

Jakub

Piotr

średnica kolumny > 166 cm + kapelusz

Łączenie starożytności z nowoczesnością

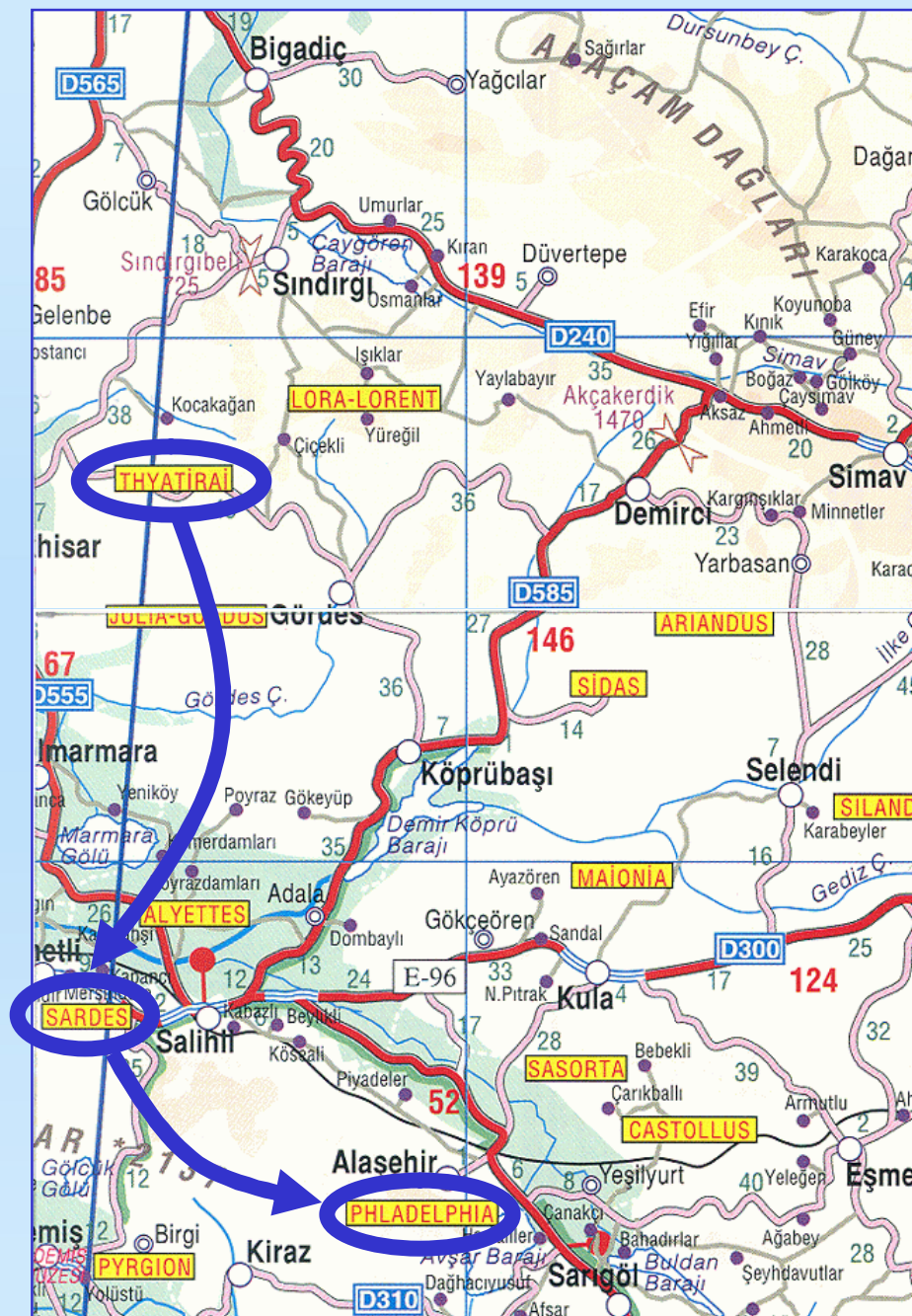

Pożegnanie z piękną stolicą Krezusa

6. Zbór w Filadelfii

Otom wystawił
przed tobą drzwi
otworzone,
a żaden nie może
ich zamknąć;

**Ze starożytnej Filadelfii
pozostały tylko
pojedyncze kamienie**

PHILADELPHIA
St. JEAN KILISES
(CA: 1900)
ST. JEAN KILISES

Współczesne miasto Alaşehir

**wzniesione na miejscu
starożytnej Filadelfii**

Kolumny bizantyjskiego kościoła św. Jana

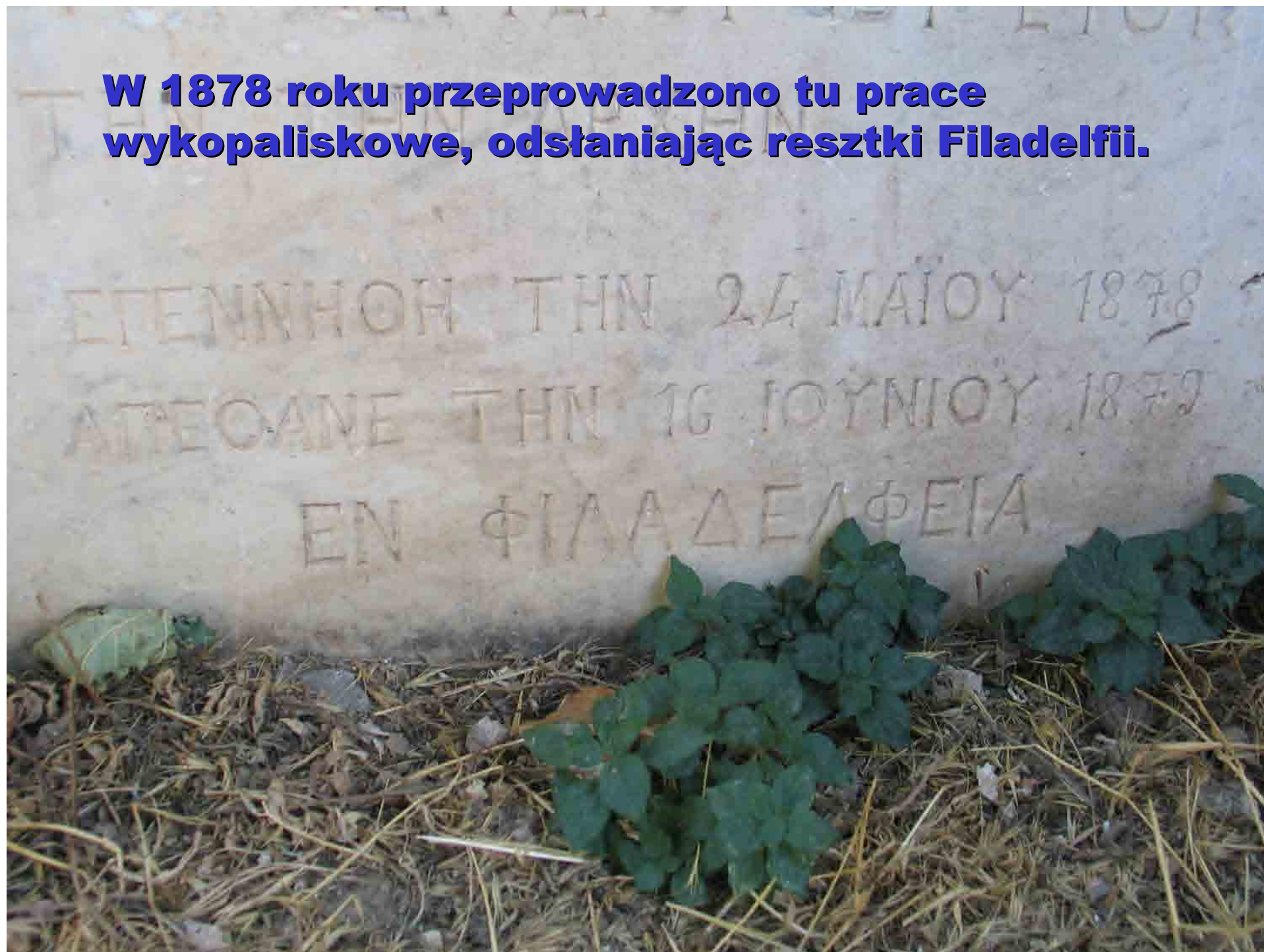

**Wokół resztek starożytnego muru zgromadzono
nieliczne pamiątki starożytności**

**W 1878 roku przeprowadzono tu prace
wykopaliskowe, odsłaniając resztki Filadelfii.**

**Kościół bizantyjski z VII w. na
fundamentach starożytnej Filadelfii**

7. Zbór w Laodycei

**bodajżeś był zimny
albo gorący!
A tak, ponieważ
jesteś letni, a ani
zimny ani gorący,
wyrzucę cię z ust
moich.**

Rekonstrukcja głównej ulicy Laodycei - Cardo

Tylko skromne pozostałości świadczą o wielkości starożytnego miasta.

Okazały teatr wkomponowany w krajobraz

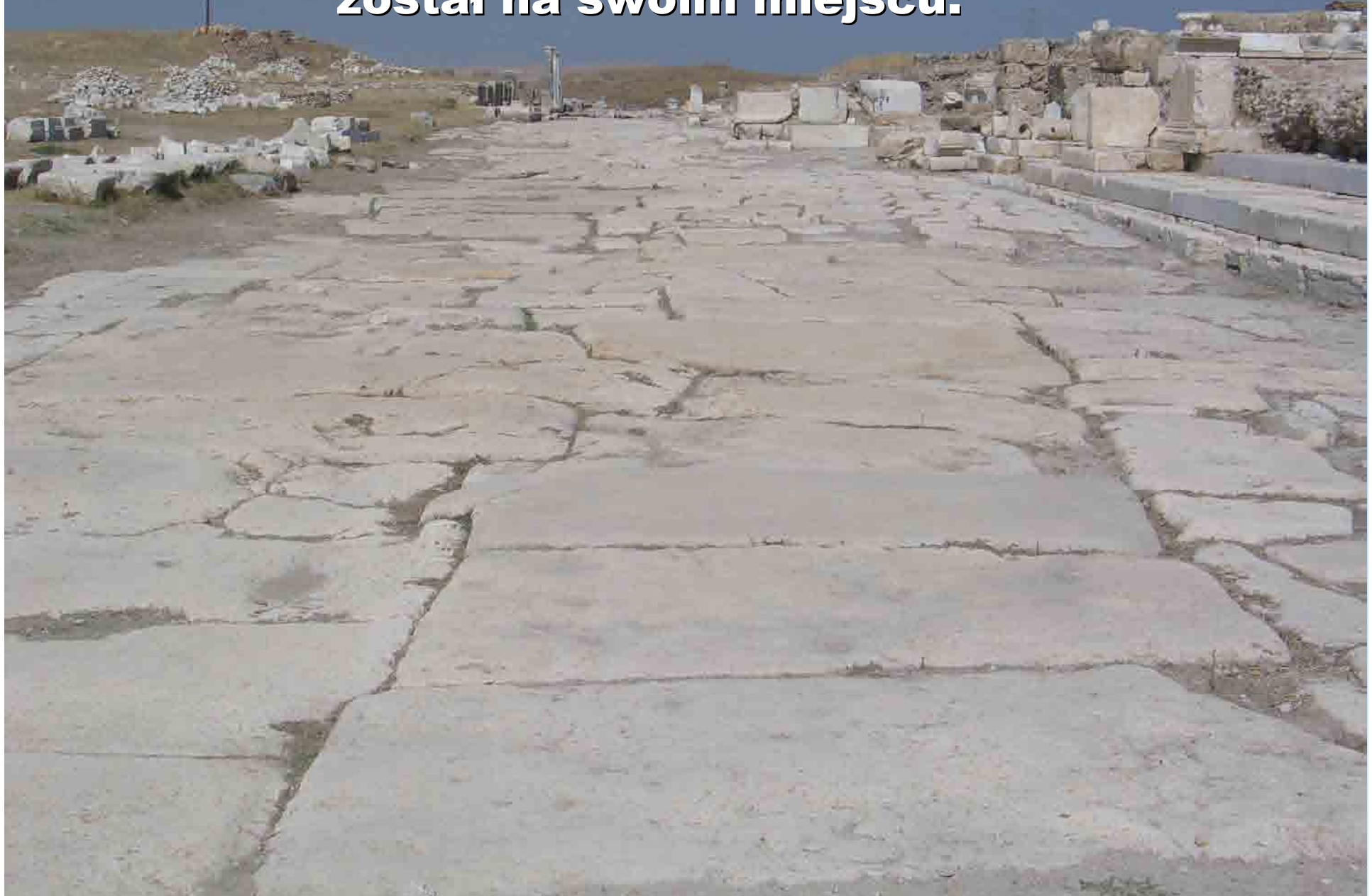
**Z Laodycei widać wapienne źródła letniej wody
w Hierapolis (Pamukkale)**

Zagubieni wśród ruin Laodycei...

**Zdaje się, że tylko starożytny bruk
został na swoim miejscu.**

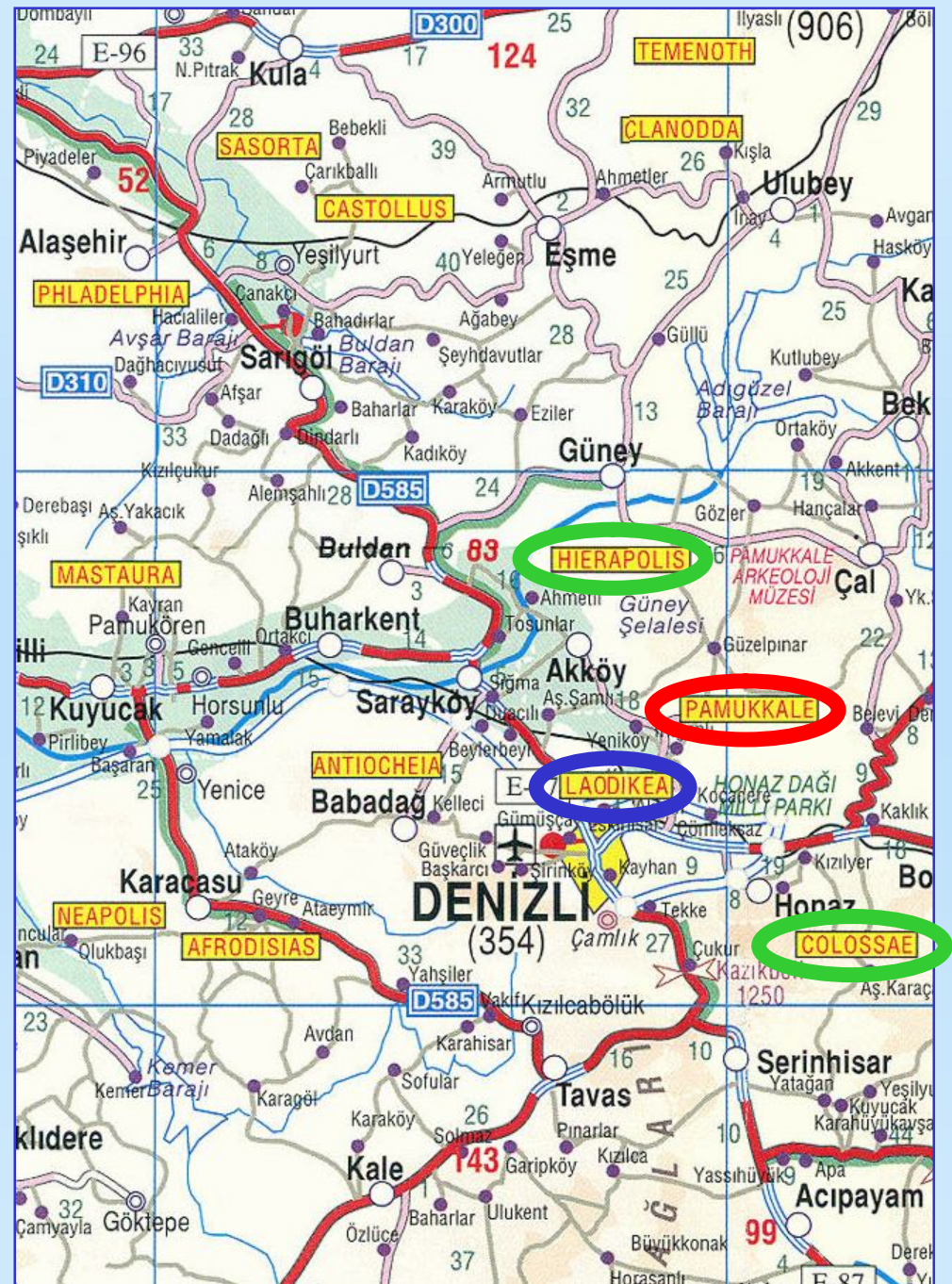
Spojrzenie w stronę Hierapolis (Pamukkale)

Laodycea a Hierapolis (Pamukkale) i Kolossy

... gorliwą miłość ma
przeciwko **wam** i
przeciwko tym, którzy
są w **Laodycei** i którzy
są w **Hierapolis**.

List do **Kolosan** 4:13

Pamukkale - Hierapolis

To nie jest śnieg

**Tylko wapienny osad
bardzo miły w dotyku**

**w wapiennej wodzie
można się zanurzyć**

**Kąpiel w wapiennej sadzawce
(podobno lecznicza)**

W tych sadzawkach nie wolno się już kąpać.

**Na szczycie wapiennej góry znajdowało się
uzdrowiskowe miasto Hierapolis.**

HIERAPOLIS DI FRIGIA

Patrimonio Mondiale UNESCO n. 485

Italian Arkeoloji Heyeti

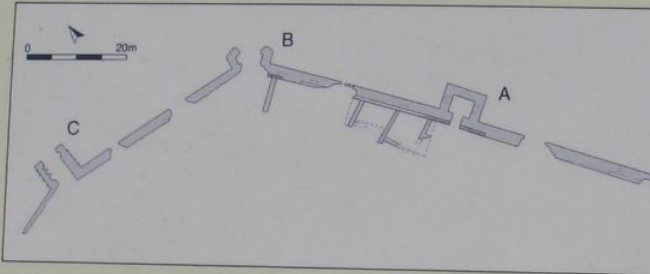
Missione Archeologica Italiana

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Italian Archaeological Mission

ORTAÇAĞ SUR DUVARI

Sur duvarı Hierapolisin ortaçağ tarihlenen en büyük anıtsal yapısıdır. Duvar kuşağı şeklinde inşa edilmiş olup kare şeklinde iki katlı üç kuleden oluşmaktadır ve doğal kaya ile son bulmaktadır. Lykos vadisi ve üzerinde bulunan Pamukkale'nin üzerindeki travertinden doğal havuzların üstünde yer almaktadır. İç kısma bazı yapılara rastlanmakta uzun duvar boyunca taştan basamaklar yer almaktadır ve duvar kenarında parapet duvarı şeklinde üzeri süslü bir duvar yer almaktadır. Sur duvarını Bizans ve Konya seldjukları arasındaki müzamanına yani XIII yüzyılın I. yarısına tarihlenmek mümkündür. Terkedilme olasılığı XIV yüzyılın sonuna doğru meydana gelen depremin etkisinden dönemden sonra Hierapolis yıpranır ve sadece çobanların ve Osmanlı dönemi ait hayvan yetiştirme alanları olarak kullanılır.

LA FORTEZZA MEDIEVALE

La fortezza è il più grande monumento di Hierapolis databile al periodo medioevale. È costituita da una cinta muraria con tre torri quadrate a due piani che chiude una lingua di roccia al di sopra delle vasche naturali in travertino che sovrastano Pamukkale e la valle del Lykos. All'interno sono visibili alcune strutture, nonché degli scalini in pietra che portavano ai camminamenti lungo le mura protetti da un parapetto con merlatura. La costruzione della fortezza potrebbe essere collocata nella prima metà del XIII secolo, in un periodo di forte attrito tra Bisanzio e le forze Selgiuchidi di Konya. L'abbandono sembra essere stato causato da un terremoto, verso la fine del XIV secolo. Dopo questo periodo, le rovine di Hierapolis sembrano essere state occupate solo da pastori e da qualche fattoria di età ottomana.

THE MEDIEVAL FORTRESS

The fortress is the largest monument at Hierapolis dating to the Middle Ages. It includes a defensive wall with three square towers with two storeys, that closes a tongue of land above the natural travertine basins that overlook Pamukkale and the Lykos valley. Structures are visible within the wall circuit, as well as stone stairs that led to a walkway along the walls protected by a parapet with merlons.

The construction of the fortress may be assigned to the first half of the 13th century, in a period of great friction between Byzantium and the Seljuk forces of Konya. Its abandonment appears to have been caused by an earthquake towards the end of the 14th century. After this time, the ruins of Hierapolis seem to have been occupied solely by shepherds and by few farms of Ottoman date.

Ministero degli Affari Esteri

fowa

KONURCUOĞLU

Eni

**Jak zwykle najbardziej okazałym zabytkiem
jest amfiteatr z zachowanym proscenium.**

Widok z teatru w kierunku Laodycei

**Lecznicze wody
rozprowadzano w
Hierapolis takimi
kamiennymi
kanałami**

**Hierapolis słynęło jako uzdrowisko,
ale jest raczej wielkim cmentarzyskiem.**

Trudno było nam rozstać się z wodami Hierapolis.

Po Kolossach został tylko pagórek akropolu.

Gdyby nie tablice, trudno byłoby rozpoznać miejsce

Ale widok ze wzgórza akropolu jest piękny

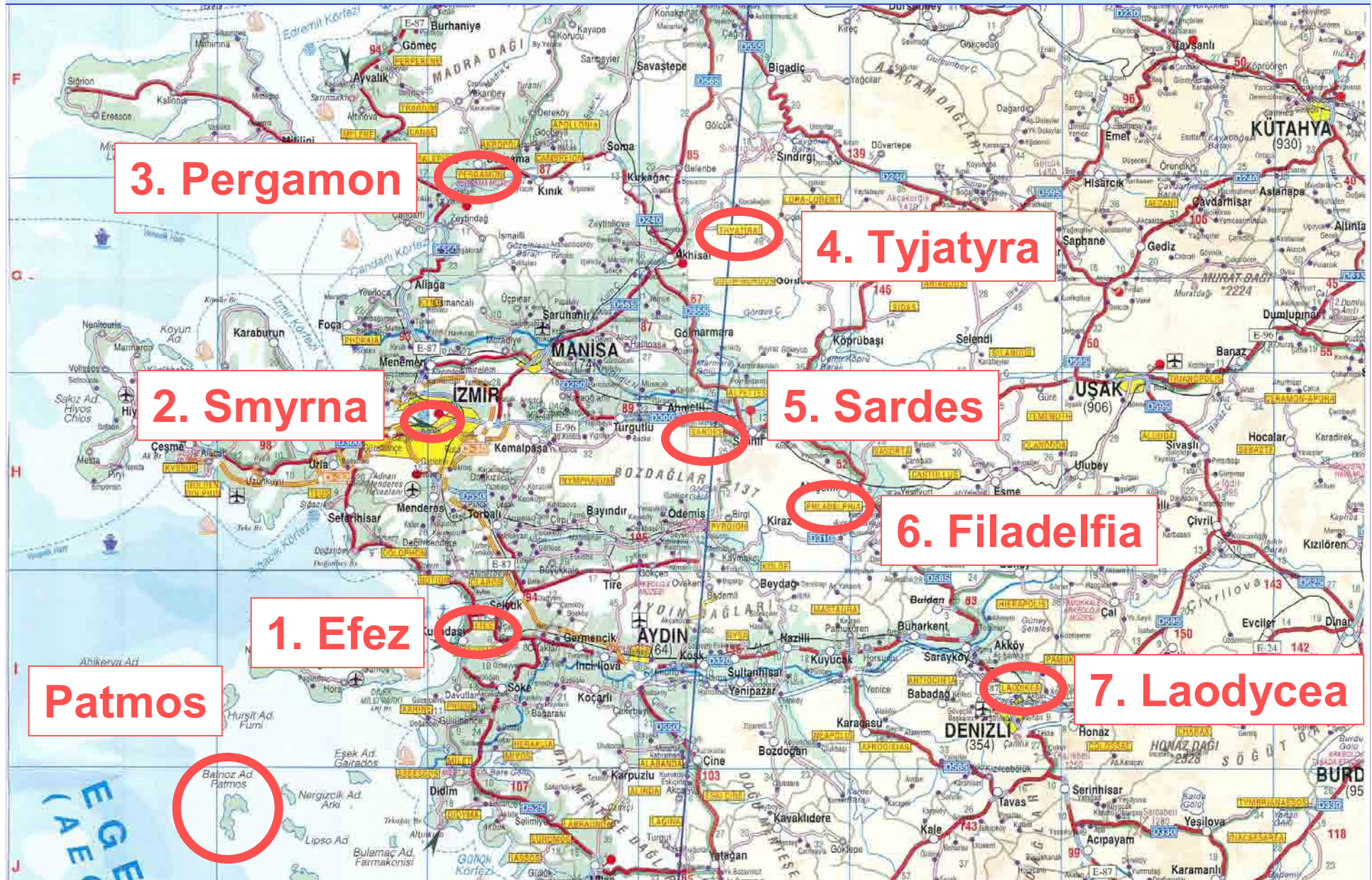

Najlepiej podziwiać go z tarasu

Ostatnie spojrzenie i ... akropolis adieu.

Siedem zborów w Azji

**Kto ma uszy, niechaj słucha,
co Duch mówi zborom.**